

"ATEITIS" EINA KAS ANTRĄ DIENĄ:
 Utaminkais, Ketvergais ir Subatomis.
 Leidžia "Ateitis" B-vė. Pr numeratas kaina
 Sovietyose Valstijose metams.....\$2.50
 " pusei metų.....\$1.50
 Kitose Viešpatystėse metams.....\$3.50
 " pusei metų.....\$2.00
 Adresas: Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"
 Published Every Tue, Thur. and Sat. By
 "ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
 Yearly Subscription:
 In United States.....\$2.50
 To Foreign Countries.....\$3.50
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed:
 Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 3 CENTAI

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 50

Telephone:
So. Boston 21087.

So. Boston, Mass., Ketvergas, Spalio (October) 28 d. 1915 m.

Telephone:
So. Boston 21087.

Metai: 11.

Talkininkai siunčia didelę armiją į Balkanus.

Venizelos vis dar vadovauja.

Rusai kelias į Serbiją.

Francuzai stipriai laikosi.

Bulgarai beveik susisiekia su vokiečiais.

Anglai veržiasi į Bulgariją.

VOKIEČIAI NUŽUDĖ FRANCUZĘ.

Amsterdamas. — Laikraštis Telegraaf išspausdino savo korespondento Antwerpe straipsnį po antgalviu "Tėvikią Belgijos administraciją," kuriame rašoma, jog lelela savaičių atgal vokiečiai Liege (Belgijoje) nužudė francuzę, Madame Louise Prenay.

Korespondentas sako, kad kareivių burys, kuriam buvo liepta išpildyti nuosprendimą nušauti ją, nepataikė į ją ir del to ją turėjo nušauti burio oficerius. Tas oficerius išsitraukęs revolverį ir šovęs jai tiesiog į galvą. Panašiu būdu buvus nužudyta ir anglų mielaširdingoji seselė, p-lė Edith Cavell.

VOKIETIJOS VALDŽIA KONTROLIUOJA MAISTO PRIEVOLES.

Berlinas. — Šiomis dienomis Vokietijos valdžia nutarė paimti į savo rankas kontroliavimą maisto prievolių srityje Vokietijoje. Maisto prievolių kontroliavimas lietušiu buvo pavestas provincijų valdyboms, kurios darė taip, kaip joms išrodė geriausia. Sulig Užjūrio agentūros pranešimo, Vokietijos valdžia mato reikalingu suliginti maisto prievolių suteikimą ir nustatyti vienodą kainą. Išleistas naujusias padavadijimas, visos Vokietijos gyvenvietėms gaus po lygią maisto kainą ir turės mokėti vienodą kainą.

TALKININKAI EINA TOLYN Į SERBIJĄ.

Londonas. — Sulig atėjusių iš Salonikų Havas agentūrai žinių, francuzų kabinetas pranešė praeitą subatą apsiėmęs Gradek-Valandovo-Rabrovo fronte tris divizijas bulgarų. Veikianti prieš bulgarus francuzų kariuomenė, po šitos pergalės, ruošiasi užimti Strumitza, į kurią bulgarai betvarkeje pasi-

traukė. Francuzai laiko užėmę einančią iš Barakli į Rabrovo liniją. Neseniai įvykusiuose susirėmimuose francuzai su savo 3-colinėmis kanuolėmis padarė bulgarams didelių nuostolių. Francuzų nuostoliai, sako tas pranešimas, maži — 10 užmušta ir keletas dešimtų sužeista.

ANGLIJOS KARALIUS FRANCIJŲ.

Londonas. — Šiomis dienomis Anglijos karalius atkeliavo į Franciją, kur jis aplanko anglų armiją. Jis tikisi aplankyti taipgi dalį talkininkų armijos.

VENIZELOS VIS DAR TEBEKONTROLIUOJA.

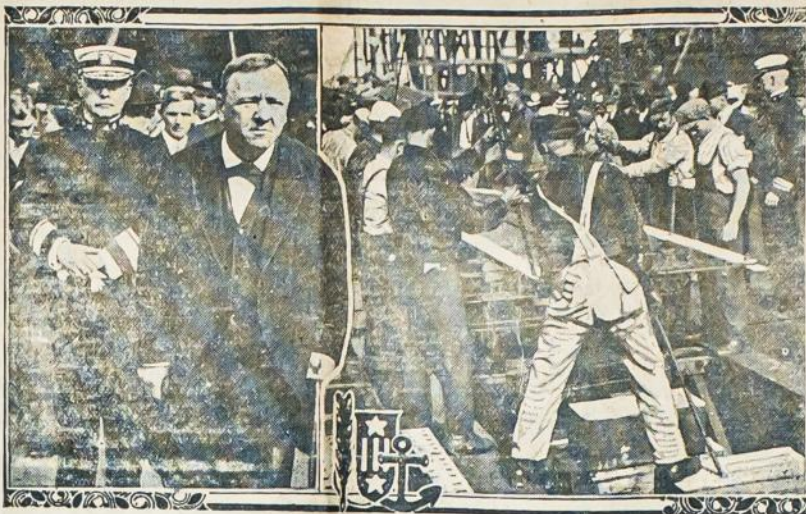
Athenai, spalio 26 d. — Vos-vos tapo prašalintas antras Grekijos kabineto krizis. Laikė debatų atstovų rume iškilo ginčai tarpe Stephen Dragoumio, finansų ministerio ir Eleutherios Venizelos, buvusio priemiero ir didžiūmos vadovo. Kalbama buvo apie Turkijos savastis Makedonijoje, kurios po Balkanų karės tapo konfiskuotos. Susikirtus Dragoumiui su Venizelos'u, tarp jų įsimaišė valdžia, kuri pamirgino ginčus savo pastabomis.

P. Venizelos pastebėjo valdžiai, kad ji kontroliuoja atstovų rumą pasidėkavojant tik jo partijos balsams. Išgirdęs tai atstovų rumas sujudo bei sumišo ir pagaliaus posėdis tapo pertrauktas.

Po tokio atsitikimo kabinetas greitai sušaukė savo susirinkimą, kur p. Dragoumis pasiaiškino ir padaryta galas iškilusiems tarp jo ir Venizelos'o ginčams.

FRANCUZAI STIPRIAI LAIKOSI.

Paryžius, spalio 26 d. — Vakar vakare francuzų statusas išleido sekantį oficialų pranešimą:

Photos by American Press Association.
 Karės sekretorius Daniels pasakoja apie didžiausią karės laivą (dreadnaught) "California", kuris bus varomas elektros pajega.

"Šiandien priešas smarkiai kontraatakavo Champagne išilgai visą frontą fortifikuotas La Courtins pozicijas. Mes tebelaikome užimtas pozicijas ir rytus ir vakarus; vokiečiams pasisekė užimti tik pačiam centre dalis tranšėjų, kur vis dar eina desperatiški mušiai.

"Kitose fronto dalyse nieko svarbaus neatsitiko.

"Belgų oficialis pranešimas sako, jog visam fronte viešpatauja tyła."

Iš Amerikos.

VOKIEČIŲ PROPAGANDA.

New York, N. Y. — Pastaromis dienomis iškelta aiškštėn, jog vokiečių propaganda Amerikos Jungtinėse Valstybėse yra varoma su nepaprastu uolumu ir pasišventimu. New Yorko policija suareštavo du vokiečių agentus, kurie varė slapta propagandą ir agitavę, jog visokiais budais reikia naikinti amunicijos dirbtuvės ir laivus, kurie gabena talkininkams reikalingus daiktus. Bet tai toli gražu dar ne viskas. Spalio 24 d. vokiečių-amerikiečių suvažiavime Worcesterj išsireikšta prieš prezidento Wilsono išrinkimą antram terminui delto, kad jis stovi už Amerikos Jungtinių Valstybių neutralitetą ir daleista bei prisipažinta, jog yra paskirta \$30,000,000 tėjimui revoliucijos Mexikoje. Iš to, sakoma, yra aišku, jog kaip čia gimusieji, taip ir vokiečiai ateiviai uoliai darbuojasi, kad Anglija, Francija, Rusija ir kitos valstybės negautų iš Amerikos karės vedimui reikalingų daiktų. Laikė praeitų dvylikos mėnesių

gyvenęs Amerikoje du metu. Jų abiejų kambariuose ir jų nusamdytose vietose rado daugybę sprogtančios medžiagos, priskaitant dinamitą ir įvairias rugštis, iš kurių sprogtančios medžiagos yra daromos. Tarpe kitų prietaisų, pas juodu rasta bombos arba minos, kurios, kaip yra spėjama, paskirtos pritaismui prie laivų styry.

Juodu saugojo New Yorko policijos departamentą detektyvai per du mėnesius, kol pagaliaus praeitos subatos naktį pilnai persitikrino apie tai, koks yra jų užsiėmimas, kuomet juodu, bandydami sprogtančios medžiagos pajiegą, išvertė medį. Nedėlioj, spalio 24 d. detektyvai vėl pasislėpė girioje ir žiurėjo, kaip Fay ir Scholz degino paraką ir bandė sprogtančios medžiagos pajiegą. Pabaigus tuos bandymus, detektyvai juodu suareštavo. Jų tardymas prasidės lapkričio 4 d.

UGNYJ ŽUVO TRYLIKA ŽMONIŲ.

Pittsburg, Pa. — Spalio 25 d. po pietų, North Side miesto dalyje, keturių augštų namuose iškilo ugnis, kurioje 13 merginų žuvo, o 8 tapo sužeistos. Paskutiniu du to namo augštu buvo užėmus Union Paper Box Co. Išskyrus vieną, visos kitos, kurios sudegė, dirbo paminėta kompanijos dirbtuvėje. Didžiama jų yra taip apdegusios, kad sunku net pažinti. Miesto majoras Joseph G. Armstrong paliempė policijai, miesto tarybai ir koroneriui ištirti, iš ko kilo ugnis.

NORI ĮSTEIGTI NAUJOJ ANGLIJOJ PREKYBOS RUMĄ.

Worcester, Mass. — Spa-

lio 25 d. čia buvo suvažiavę atstovai nuo prekybos ir pramonės reikalų ir prekybos organizacijos beveik iš visų Naujosios Anglijos vietų ir tarėsi apie organizavimą Naujajai Anglijai Prekybos Rumo.

NE VISI RAŠYTOJAI GALĖS GAUTI PASPORTUS.

Washington, D. C. — Valstybės departamentas paskelbė, kad nuo šio laiko ne visi rašytojai, kurie nori aplankyti Europos karės laukus, galės gauti amerikoniškus pasportus. Pasportų gavimas esą apsunkinamas delto, kad bile kas negalėtų panaudoti amerikoniškų pasportų neutrališkiems tikslams.

Valstybės departamentas savo paskelbime sako, jog pasportai nebusių išduodami rašytojams, kurie nori keliauti iš vienos kariaujančios valstybės kiton — priešingon valstybėn, kurie yra agentų apmokami. Departamentas turis turėti užtikrinimą, kad rašytojo tikslai yra neutrališki, ir tik tuomet bus išduodamas pasportas ir tai tik tokiam rašytojui, už kurį paliudys gerai žinomi žurnalai arba spaudos asociacijos.

ANGLIJA NEBEPRIIMS JAUNŲ AMERIKONŲ.

Washington, D. C. — Tiek daug jaunų amerikonų pradėjo keliauti per Atlantiką su arklų ir mlų transportais, su tikslu įstoti anglų armijon, jog Anglijos ambasada Washingtone buvo priversta paskelbti, kad tokiems asmenims bus uždrausta išlipti ant Anglijos žemės.

Daug tokių amerikonų, įstojusių anglų armijon, pasirodė esą nepilnamečiais ir, tėvams pareikalavus, turėjo but iš armijos paliuosuoti ir sugrąžinti į Ameriką.

Ateityje tokie asmenis, kurie atkeliaus į Angliją su transportais, turės arba pasilikti ant tų transportų arba grįžti atgal.

NAUJAS ČINIJOS PASIUNTINYS.

Washington, D. C., spalio 26 d. — Jung. Am. Valstybių valdžiai oficialiai pranešta, jog Činija nori atsiųsti Dr. V. K. Wellington Koo į atšauktojo pasiuntino, Kai Fu-shah, vietą. Dr. Koo yra dabartinio Činijos prezidento Jung Ši-Kai proteguojamas, ir buvo per du metu jo privatinio sekretorium bei dalykų aiškintoju.

Lietuviai Amerikoje.

NASHUA, N. H.

Streikas.

Iškilus streikui tame mieste-lyj, kur randasi pusėtinai bu-velis lietuvių, važiuodamas pa-keliui, nuvykau tyčia patirti apie dalykų stovį.

Pribuvus ant High gatvės, kur beveik vieni lietuviai apsi-gyvenę, radau susitelkusį ir kru-va didelį burį lietuvių, darbo žmonių. Jų veidai išblyškę, pa-geltę, rodė kokį tai nusiminimą... Jie stovėdami šnekėdavos. Žo-dis po žodžių, tuojaus užklaus-iau, kokios priežastys privertė juos streikuoti. Jie atsakė, jog "nepanešamas darbas ir menka mokesčiai." Kompanijos, mat, pastaruju laiku gavusios iš Europos didelius užsakymus pa-dirbinti ant greitųjų tavorus. Vietoj paimti daugiau naujų darbininkų, kompanijos išrinko iš dirbančių "gabesnius" žmo-nes, paskirdamos jiems po 4—5 darbininkus saugoti. "Išrink-tieji" nieko neveikę, tik sto-vėję už nugaros dirbančių, šaukdami: "hurry up, hurry up!"

Tokis nežmoniškas pasielgi-mas komp. nenoromis privertė darbininkus pasipriešinti. Ku-rie pasipriešino, tiems prižiūrė-tojai liepė tuojaus išsinešti lau-kan. Paskutiniams apleidžiant fabriką, susukta: "Vyrai, nega-lima taip ilgaius dirbti; pame-skite darbą!" Tuojaus, kaip elektros srovė iš vienos į vialą, žinia paplito po dirbtuvės kam-barius. Vieni pasilikę dirbti, ki-ti tuo pačiu žygiu pametė dar-bą. Vakare susaukė patį susirinkimą ir nutarė neiti darban, pakol fabrikantai neišpildys jų reikalavimų. Tokia tai svarbiausia priežastis, kaip pasako-jo našuiečiai, kuriuos privertė streikuoti. Streike dalyvauja dabar apie 4,000 žmonių.

Išėję streikan darbininkai rei-kalauja numetimo nereikalingo sunkaus jungo nuo sprando ir 15% ant dolario.

Streikas neapsiėjo be kraujo praliejimo. Kaip našuiečiai pa-sakoja, vežant freitui tavorą į dirbtuves, streikiški moteris su vaikais susėdo ant gelžkelio bė-gių (relių). Inžinierius, pamatęs tokią blokadą, traukinį su-stabdė. Milicijos viršininkas iš-pradžią prašė geroju pasi-traukti, nes grėšia pavojus. Taip jis prašė du kartus. Trečią kartą nepaklausius, viršininkas užkomandavo miliciją prievarta nuvaryti moteris nuo bėgių. Prasidėjo tarys. Streikininkai, matydami jų moteris tą-sant, neiškentė ir įsimašė į tą dalyką, iš ko prasidėjo krėvina kova. Kovojo apie 20 streikininkų likos sužeista, kaikurie, sa-koma, labai pavojingai ir gal mirs.

Lietuviai skundžiasi, jog ne-turi vadovų, kurie galėtų strei-ką vesti; patį mažai ką žina apie tokius reikalus. "Gerai va-dovai" — sako, "nurodyti, kaip mums užsilaikyti, kaip elgtis tokiam momente." Dabar, sa-ko, "esam, kaip koks burys avių be piemens."

Nors našuiečiai lietuviai dar-bininkai neturi vadovų, neturi unijos, tačiau visi laikosi bend-rai. Vadovauja, kiek galėdami, patį streikininkai. Jei taip lai-kysis toliaus, manoma, jog strei-ką laimės. Taip ir reikia.

"Nashua Telegraph" spalio 21 d. rašė, jog pribuna I. W. W. va-dovai—Ettor, Giovannitti, Hay-wood ir A. F. L. unijos vadovai. Prie kurių streikininkai prisidės, negalima pasakyti, bet kiek pa-tirta, jie nenorį nieko bendra turėti su IWW. unija.

Patartina Nashuos lietuviams nenupulti dvasioje, bet blaivai ir bendrai su kitais streikininkais laikytis, o tuo tarpu atsirast gal lietuviški organizatoriai, kurie drauge su augščia minėtų uni-jų viršininkais pagelbės iškovo-

ti geresnį duonos kashį ir po-draug numesti uždėtą ant jų sprando nežmonišką jungą.

Z. Jankauskas.

ATHOL, MASS.

Pradžioje rugsėjo mėnesio į šį miestelį atvažiuo International Association of Machinist unijos organizatoriai, kurie gana ilgą laiką darbavosi, kol pa-galiaus pritraukė prie tos unijos dalį Union Twist Drill Co. dar-bininkų. Spalio 17 d. tapo su-sauktas susirinkimas, į kurį su-sirinko nemažai darbininkų, be-sirupinančių savo reikalais. Ati-darius susirinkimą, organizato-rius tuojaus užklausė darbinin-kų, ko jie nori nuo darbavosi reikalauti? Įnešta, jog reikia reikalauti 8 val. darbo dienos, tokios pat mokesčiai, kokia pir-miau buvo, pripažinimo unijos, dvigubos mokesčiai už viršlaikį ir tt. Visi įnešimai vienbalsiai buvo priimti, išrinkta delegatai ir nutarta paduoti kompanijai darbininkų reikalavimus, kurie keturių dienų bėgyje turi but iš-pildyti.

Panėdėlio, spalio 18 d. 7 val. ryto nuėjom į dirbtuvę ir tuo-jaus visi bosai buvo pašaukti į kompanijos susirinkimą. Apie-9 val. delegatai padarė darbinin-kų reikalavimus, o jau 10 val. keliuose dirbtuvės skyriuose su-stabdyta mašinos. Neuzilgo ate-Union Twist Drill dirbtuvės savininkas, kuris pradėjo saky-ti prakalbą, nurodydamas, kad visko negali išpildyti ir liepė streikuoti. Laikė pietų darbinin-kų delegatai pranešė apie tai organizatoriui, kuris atėjęs pas dirbtuvę liepė visiems darbinin-kams sustoti dirbti — streikuo-ti. Didžiama darbininkų nepa-klaušė organizatoriaus ir sugrį-žo atgal į dirbtuvę. Vieni pa-dirbė vieną valandą išėjo, kiti iš-dirbo visą dieną, o kaikurie su-streikavo už dienos-kitos. Bet nemažai dar liko kitataučių, o tarp jų ir keli lietuviai, apie ku-riuos Ateityje jau buvo minėta. Jo gražaus pasiskaitymo.

Kol-kas negalima žinoti, kuri pusė laimės. Streikininkai ge-rai laikosi.

J. Mikšis.

CAMBRIDGE, MASS.

(Nuo mūsų korespondento). Spalio 24 d. buvo prakalbos Lietuvos Dukterų ir Sunų drau-gijos. Kalbėjo Akelaitis iš Norwood, Mass. ir M. Račiūtė iš Brooklyn, N. Y. Akelaitis gan sumanus kalbėtojas, greit mo-ka užinteresuoti klausytojus ir visi jo kalbos klausė su atida, ne taip, kaip aną savaitę "Dar-bininko" red. Gudas kad kalbė-jo po bažnyčia.

M. Račiūtė gan gerai kalbėjo apie moterų klausimą, daug naujų pasakė, ko nei vienas kal-bėtojas dar lig šiolei nėra pas-akęs.

Dainavo "Laisvės" choras, ve-damas B. Simanavičiaus. Anta-nas Bartkevičia padovanojo po-1 egz. Ateities kožnam įeinant į svetainę, ir tokiu būdu, kol kal-bėtojai susirinko, publika turė-jo gražiaus pasiskaitymo.

Tą patį vakarą po lietuviška bažnyčia buvo vištų licitacija. Nežinau, kaip ten busis ejo, nes ne visiems ten yra galima nu-eiti; kunigas jau nesyk yra pa-sakęs, jog tokiems ir tokiems pas mane vietos nėra, ir jeigu ateitų, tai bus už ausų išmestas su policija. Dar žodis apie tas vištas. Kunigas sumanė pade-ryti biznį, ir liepė savo parapi-jonkoms iškepti kokių nors gerų daiktų — vištų, anėjų arba kas ką sumanys, ir atnešti, o jis va-ryns ant takso, ir kas daugiau įvarys, to ir bus, ir jis galės ten pat atsėdęs suvalgyti. Girdė-jau, kad vienas pirkikas labai neužganėdintas, nes jis įvarė iki \$1.50c. ir manė, kad ten viš-tą ras tame bakselyj, o kaip ati-

darė, rado kokių ten blyniukų, kurių sakosi valgyti negalėjęs.

GARDNER, MASS.

Spalio 24 d. TMD. kp. kluibe buvo pramoga. M. Stakėnas skaitė paskaitą temoje "Kaip se-na žemė". Toliau žilis, Petraitis, Jakubėnas padeklamavo po deklamaciją. Tris merginos — Viniauskutė, Dalikiutė ir Pali-čiūtė sudainavo "Vos tik mėnu-lis užžibėjo". A. Nalivaika su-dainavo solo "Kur banguoja Ne-munėlis", Tauginas — "Pasakyk mano mylimas krašte".

Reporteris.

LIETUVIAI ARGENTINOJ.

Ant dešiniojo kranto sidabro upės (Rio de la Plata) prie pa-sisveikinimo jos su pietų Atlan-tiko vandenynu, ramiai sau bu-joja išdidus Buenos Aires ir tu-ri garbę vadintis didžiausiu P. Amerikos miestu.

Tarpe daugelio įvairių tautų, jo globoj sutvėrusių sau naują tėvynę, randasi mažutė kelių šimtų lietuvių kolonija, neseniai prigijusi ir nespėjusi da giliau šaknų įleisti. Regis iš seniausia čia pribuvusių lietuvių bus a. a. Andrius Vištaliauckas, ben-dradarbis pirmutinio lietuvių laikraščio "Aušra". Pribuvo apie 25 metai atgal ir jau 2 me-tai, kaip senelis nelemtai užbai-gė paskutinės dienos savo gyve-nimo, toli nuo numylėtos tėvy-nės, kurios žadimūni tiek daug truso padėjo. Lai buna lengva jam Argentinos žemelė, o mūsų atmintį pasilikis ant visados jo nemiršamos poezijos žodžiai: "Op! op! kas ten?... Nemunėli! Ar tu mane sauki?... Ar tik tųk vandenėlj Pluškendams sau plauki?"

Girdėjau, buk pirmieji lietu-iviai emigrantai pribuvę Argenti-non 15 metų atgal. Ant kiek man žinoma, lietuvių aktyvė emigracija prasidėjo į šią šalį nuo 1905 metų ir toliau vis la-by-n didėjo. Suv. Valstijoms siaurinant įėjimo teises, nes da-ugiau čia pribuvusių, tai ke-leiviai neįleisti į Suv. Valstijas del įvairių priežasčių. Da labiau padidėjo lietuvių skaičius nuo 1910 m., t. y. nuo šimtmetinių sukaktuvių neprigulmbybės šios respublikos, kuomet gerokai už-darbiai čia buvo.

Tokia tai pradžia lietuvių ko-lonijos šiame svieto pakraštyje (anot kaikurių išsitarimo). Da-bar pažvelgkime ant jos kultu-riško pakilimo. Iki 1909 m. jo-kios sąjungos lietuviams neturėjo, žinoma, mažam skaičiui esant ir trukstant atsakančių vadų kelio nurodymui. Pabaigoje tų pat metų, p. p. A. Šmulskio ir J. Di-džioonio iniciatyva, susitvėrė darbininkų sąjunga, kuri vienok ilgai negyveno ir užleido savo vietą partypviška sav. pašal-pos draugijai "Diegas", kas įvy-ko 1910 m. 17 lapkričio.

Su "Diego" susitvėrimu pasi-dėjo pamatas lietuvių kolonijos kultūriniam ir draugijiniam gy-venimui. Draugija įsteigė ir užlaiko skaityklą, surengė kele-tą lietuviškų vakarų ir tautiškų švenčių su paskaitomis ir pra-kalbomis, raginančiomis prie vienybės ir apšvietos. Labiau-siai gerbtinas jos bešališkumas, nes draugija niekuomet neuži-ēmė partijiniai vaidais, platin-dama vien supratimą ir vienybę.

"Diegas" išdirbo kelią T. M. D. 137 kuopai, susitvėrusiai 1912 m., kuri nors nieko žymaus ne-nuveikė, tačiau savo užduotį atli-ko surengdama lietuvišką vaka-rą ir platinndama apšvietą per referatų skaitymą.

Praeitą metą susitvėrė kita savitarpinės pašalpos draugija po vardu "Susivienijimas Lietu-vių Argentinoj", kurios pasirody-mo apsidžiaugėm. Norint iki šiol ji da niekur neparodė savo veikimo, visgi, tikime, kad su

laiku pradės orientuotis ir už-ims sau prigulničią vietą.

Turime ir Socialistų Sąjungą, šiais metais įkurta, tik labai abe-jotina apie jos pasisekimą, esant vedėjams menkai apsupažinu-siems su Marks'o teorija. Kaip ten nebutų, visgi nauja srovelė paprastame gyvenime pageidau-jama yra, ypač mūsų tarpe, kur beveik visi paprasti darbininkai, tad butinai reikalinga, kad turė-tų savo reikalų apgynėją.

Taigi, nežiurint ant mažo skaičiaus čionykščių lietuvių, turime tris draugijas ir T. M. D. kuopelę, iš kurių "Diegas" yra seniausia ir tvirtiausia stovi. Pastarosios pakraipa tautiška-liberališka ir užima centrą tauti-škaikultūriško lietuvių judėji-mo. S. L. Argentinoj, kaip jau minėjau, niekur da savo veiklumo neparodė ir negalima sužino-ti jo pakraipos. Gal ateitis pa-rodys jo siekius.

Iki neseniai tarpe visų draugi-jų viešpatavo vienybė, tik dabar svarbiausioj valandoj jos truk-sta. Po "Diego" globa yra su-tvėrtas komitetas aukų rinkimui nukentėjusiems del karės lietuviams šelpti, bet kitos drau-gijos nei kiek aukomis neprisi-deda ir vien tik del to, kad komi-tetas ne jų partijos atstovai. Įdomu, kodėl jos nepaskirė nuo savęs kokį komitetą?

Pagal užsiėmimų čionykščiai lietuviams taip skirstosi: keli ver-telgos (žinoma, kurie pardavinė-ja rudį), kelios dešimtys amatninkų ir keli šimtai papras-tų darbininkų. Darbai iki euro-pinės karės vidutiniskai ejo, tik prasidėjus tai skėdynei viskas tartum apmirė. Argentina tai kviečių šalis, šiaip visokius iš-dirbinius gabena iš Europos, tai-gi galima numanyti kokiame pa-dėjime atsirado sustojus iš da-lies jūros komunikacijai. Krizis apglobęs laiko visą šalį ir tą la-biausiai atjaučia prasti darbi-ninkai, kurių tarpe randasi veik- visi lietuviai.

Be Buenos Aires lietuvių yra jų ir kituose Argentinos mie-stuose, k. t. Ensenado, Rosario ir Cosdoba; tų miestų lietuvių gy-vena maž-daug tokiose pat sąly-gose kaip ir Buenos Aires, tik Pařagonioj, Colonia Sarmiento randasi keli žemvaldžiai, užsi-imantys avių auginimu. Skirtin-gų miestelių lietuviams tarpe sa-vęs neturi jokio artimesnio są-ryšio, todėl labai geistina, kad ateityj atkreiptų į tą labiau do-mą ir imtusi už darbo suvieny-tomis spēkomis.

Kiek yra lietuvių visoj Argen-tinoj, labai sunku pasakyti. Su-lig privatiškų žinių bus apie 5,000. Statistikoje jie skaitomi už rusus.

A. Juščius.

LAISKAI IŠ RUSIJOS.

PRUSŲ LIETUVIŲ NELAIS-VIŲ "GLOBA" ATSIUNČIA SAVO ATSTOVĄ.

ATVAZIUOJA ADVOKATAS JONAS VILEIŠIS.

PETRAPILYJE ŽADA PASI-RODYTI "NAUJOJI LIETUVA".

A. Rimkai rašo Jonas Valaitis, Prusų lietuvių nelaisvių "Glo-bos" sekretorius [laiškas rašy-tas rugsėjo 28 (15) d.]:

"Gerbiamausi:—

Labai prašyčiau T-tos Ameri-kos lietuvių laikraščiuose pa-garsinti, kad atsižvelgiant į tai, kad ligšiol Amerikos lietuviams nežino tikro Mažosios Lietuvos belaisvių padėjimo ir kaip ytin per tai reikalingi pinigai mūsų Draugijai šelpiančiai lietuviams belaisviams, butent Lietuvij Globa šelpti mūsų broliams lietu-viams belaisviams iš Prusų Lie-tuvos — pasiryžo savo ruožtu pasiųsti savo delegatą. Juo su-tikto buti g. advokatas Jonas Vi-

leišis. Netrukus jis Jus aplankys. Tikimės, kad amerikiečiai su at-vira širdžia sutiks ir mūsų Drau-gijos delegatą. Nors mes dabar veik vienų amerikiečių aukomis ir lig šiol įrėmies, bet tikimies ir dar nepasigailės vieno kito cento, kad tuom sumažinus var-gą anos pusės sienos vargstan-tiems broliams, ištremtiesiems, ypač į aklausias, giliausias Ru-sijos vietas...

Tiek tai tuo tarpu apie "Glo-bos" pasiryžimą. Tuojaus aš nuo savęs pradėsiu Tamstų laikraš-čiuosna (Jaun. Liet., Pažval-gon", "Tėvynėn" ir k., kur T-tos nuomone tiks) rašyti apie tai, kaip jie (belaisviai) veža, kaip į tai atsinešė vietos žmonės; apie Prusų lietuvių kareivių el-gimasi Lietuvoje etc. Beto ne-trukus prisiusiu apyskaitą iš lietuvių evangelikų gyvenimo. Kad tik cenzura perleistų.

Kaip anam laiške (apdraus-tam 3/IX s. st.) minėjau, iš Petrapylės pradėjo eiti Yčo laik-raštis "Lietuvių Balsas". Pla-čiau apie jį nerašysiu, nes tur-būt busite jį jau gavę... Nežiur-int į tai, šiomis dienomis nutar-ta leisti šalia "L. Balsas" kairijį bepartyvišką savaitraštį, ku-riam jau net ir vardas sugalvo-ta: — "Naujoji Lietuva". Apie jo uždavinius tuo tarpu susilai-kysiu rašęs, tiek tik, kad jis kels tuos klausimus, kurių "L. Balsas" ar bijosi ar visai ir ne-mano kelti... Tiek, kad sukame galvą, iš kur tam ėmus pinigų. Eitų Petrapilyj. Redaktoriaut atst. Januškevičia. Tiek tuom tarpu apie tai. Gal kas kitas T-tai daugiau parašys. Galop ir toji pati komisija, ką išrinkta laikraščiu dirvą prirengti, be-abejo prisirengus apskritai ame-rikiečiams parašys."

P. S. Laiško pabaigoje dar mi-nėta, kad antsyk siunčiama du Martyno Jankaus laiška, bet laiskų konverte nebuvo. A. R.

II.

Kompozitoriu M. Petrauskui rašo brolis Antanas iš Petrapil-io (išsiųsta rugs. 20 d. s. sk.), kad jo tėviškė 15, rugpičio su-deginta, tėvai pasilikę "po vokie-čių" ir apsigyvenę pas kunigą. Brolis Antanas 29 d. spalio vėl važiuojas evikiamojon armijon.

Pusbrolis gi Antanas Petraus-kas, rašo iš Carskoje Selo ligo-bučių, kur gydosi. Buves sužeis-tas liepos 8 d. Dabar sveiksta ir greitai vėl grįšias veikiamo-jon armijon.

Rengkimis važiuoti Lietuvon, ar Amerikoje gyventi.

Kaip Europos karė nu-spręs lietuvių likimą, šią dieną sunku dar pasakyti. Tačiau kad ateis lietuviams naujos gyvenimo permainos, nėra mažiausios abejonės. Ateina laikas, kada mes tik-rai pamatysime, ar mes pa-sirinksim už tėvynę ant vi-sados šią šalį, ar trauksim visi iš kur pribuvę, namolei, tėvynėn Lietuvon.

Ne tik mes, bet ir kitų tautų žmonės, kurių tėvynės įveltos dabartinėn Europos karėn, tą mąsto, to momen-to, karės užbaigimo laukia. Jie taip-pat mano grįžti ten, iš kur jie ar jų tėvai paeina. Mat, prigimtas kraštas daug malonesnis, negu kad kita, nors ir geresnė, svetima pa-saulij šalis. Tas jau yra prigimta.

Prie progos man teko išsi-kalbėti su daugel įvairių tau-tų žmonėmis apie tokį klau-simą. Visi jie turi vienodą

troškimą: grįžti kiekvienam savo tėvynėn. Kitų tautų žmonės — kaip anglai, vo-kiečiai, francuzai, rusai, au-strai, italai, serbai, pakol kas nepraradę dar savo šalių, galės grįžti ramiau už mus, nes jie atras, vienokioj ar ki-tokioj formoj, savo šalių val-džias, kurios geriau gal ru-pinsis pargrįžusių savo vai-kų likimu, duos jiems progą, laisvę, gyventi. Bet kas mus priims, paguos, duos laisvę, progos gyventi? Po kieno globa mes pateksime, kas spręs mūsų apšvietos, ekonominiu, kultūros liki-mu? Ar mes gausim iš ko-kios-nors valdžios laisvę, ar savivaldą, ar atrasime tas pačias senas raganiškas val-džias? Tai netolimas, bet didelės svarbos klausimas, kuris stovi prieš mūsų akis.

Kurlink pasikreipsime, kur galutinai apsisostome, šiuo žygiu negalima nulemti. Tačiau apsisototi ant visados, ar čia ar ten, išlaiko turime apmąstyti, rengtis. Patarlė prasta, bet sveikai sako: "Nelaikas šunį lakinti, kuomet medžioklėn reikia eit." Taip ir mums: nelaikas bus mąstyti, kuomet reikės veik-ti. Todėl išanksto prisi-ruoškime.

Bekalbant apie tai, dalei-skim, kad po karės Pasaulio Tribunolas paliuosuoja pa-vergtas tautas, duoda joms laisvę, apšvietos, ekonomi-jos ir kultūros savarankišką plėtojimąsi ir kad tą sava-rankiškumą gauna Lietuva. Tat kyla klausimas, ar apsi-mokėtų šioj šalyj mums pa-likit? Ką mes tuomet darytu-me, man rodos, jei ne visi, tai bent dauguma turėtų giržti Lietuvon.

Nors kraštas liks išpustytas, tačiau po karė, jis turės buti išnaujo taisomas, buda-vojamas, o net ir gerinamas. Ten reikės daugel fiziškų ir protiškų spēkų.

Maskolijoj visvien turės įvykti didelės atmainos. Kaip lig šiolei Maskolija to-liau taip negalės gyventi; ji turės ateityje moksle, eko-nominiame, ir kultūros gy-venime kilti, nes jai grasins milžiniškos geltonodžių Rytinių rasių kilimas ir Va-karinųjų tautų progresas.

Rusija, ar norės ar ne, turės kilti, nes ateityje negalės at-laikyti kitų šalių pasaulinės konkurencijos. O iš kitos pusės, aš nemanau, kad Ru-sija neturės ambicijos, hono-ro tai daryti, kadangi dabar-tinė Europos karė bus jai amžina pamoka-lekcija. Tiek su Rusija.

Nežiurint, kad šiandieninė Europos karė sunaikins mi-lionus sveikiausių vyrų, pražudys daugel intelektu-aliskų spēkų, išekvos mili-ardais vertės turtų, išpustys šimtmečių didžiūs darbus, vienok viską tą reikės atitaisyti. Užims mažiausia tai apie 30 metų. Po tokio sunaikinimo nereikia many-ti, jog šalis apsilieis, pasiduos visiškam bankrutui. Prie-šingai — užvirs visai nau-jaus, dar gyvensnis, negu tu-rėjom, gyvenimas.

Taip žiūrint į kariaujančių Europos šalių likimą, galima tikėtis, kad kur mes nepaliksim — po Rusijos ar po Vokietijos globa, ar gausime savivalda, mums laisvės bus daugiau, negu mes jos turėjome.

Lietuva, kaip ir kiti kraštai, bus ištertiota; ją turės kas nors apgyventi. Ten reikės taip-pat žmonių suvoktis, kurios turės viską naujinti. Ten likusių neįsitaikė. Tai kas turi pirmą pamatinę teisę užimti išpustytas vietas, užsiimti žemdirbyste, amatais, bizniju, liuosomis profesijomis ir abelnai šaliai reikalingą darbą atlikti, jei ne lietuviai? Mes pirmi, nes mūsų ločių-prabočių žemė, mūsų talis. Mes pirmi jai, o ji mums priklauso. Amerikos lietuviams iš laiko reikia apsiurėti, koks likimas paklūs mūsų Tėvyne, kas taps joms gyventojas. Saurinti reikia, nes kitaip gali būti vėlu. Aiškūs dalykas, tai mes nepasiskubinsime, tai atrasime svetimus žmones, užimančius mums priklausančias vietas. Po laimėjimo atradę, suprantama, neturėtume nei mažiausios moralės teisės ant jų pykti.

Jei dalykai virstų taip, kaip mes juos šiandien suvoktume, Amerikos lietuviai turėtų būti prisirengę, kaip kad iš šaudyklės laukti celiu — važiuoti Lietuvion. Ten reikės darbininkų statymui sugriautų namų, murų; išardytų tiltų, aplėštų gelžkelių, tiesimui kelių, etc.; reikės užimti gyvenamąsias vietas: arti, šaliai žemė. Žemės bus kad ir butų kam dirbti; reikės dirbtuvių, elektros, mekaniškos inžinerijos, reikės gydytojų, biznierių. Visi šie minėti darbai ir daugel kitų mums kaip morališkai, taip ir civilizuotai, pirmučiausia priklauso.

Jauninėjam, kad Lietuva neteko daugel jaunų vyrų, turėdama mūsų spēkas sukarę, liks tik jaunieji, senai, moteris ir karės lozoriai. Darbas-gi reikės atlikti, šalis turės išnaudojoti gyventojų pradėti.

Lietuvių Amerikoje randa apie 600,000 ir tai tvirtiausias spēkos. Jeigu amerikiečiai nepaskubs pargrįžti ir užimti gyvenimo sodybas, tai jais užims svetimtautiniai: žydai, lenkai, vokiečiai, rusai; jie bus pirmutiniai. Nors anų žmonių karė taip pat daugel išžudys, bet kaip žmonių jų yra nesulyginamai daugiau už mus — tai patys apgyvendinti mūsų kraštą.

Europos emigracija po karės į Ameriką sumažės. Tai aišku. Pirmu atžvilgiu, kurie gal noretų važuoti, turės nėra abejonės, kad Amerikos valdžia, del daugelio atžvilgių, suvaržys emigracijos teises, trečia — Europoj, o podraug ir amerikiečių Tėvyne, reikalingi bus žmonės. Tad, kaip minėjau, jei nevaržytų, persekiojimų mūsų niekas,

ar verta butų mums čia, Amerikoje, pasilikti?

Pažiūrėkime, koks mūsų čia do gyvenimas. Tiesa, gyvename, bet kiekvienas iš mūsų jaučia, kad ko tai mums trūksta. Ši šalis „meiliai“ mus priima sveikus, bet „priemus“ paleidžia kaip milžiniškan kokian žvėrinčiu, idant alkanieji draskytų mūsų kuną. Ilgos valandos dienos darbo tvankus oras dirbtuvių, maža užmokestis; atsiradę laisvose apytovose, nepažindami tikrai laisvės, apsilieidžiame patįs. Priprantame girtuokliuoti. Paleistuvystė, žmogžudystė ir kiti nemelmti darbai pas mus kas kart vis tankiau ir tankiau apsiroiskia. Taip, paleisti „laisvam“ likimui, nemokėjimas pūčių kaip geriau gyvenimą vesti, atima jaunims mūsų žmonėms be laiko sveikatą. Tik pažiūrėk į vyrą ar moterį 30 ar survėš metų, nemanysi, jog jie tokio amžiaus, nes išblyškę, pageltonavę, ligoti. Išnaudojimas mūsų sveikiausios spēkos amerikoniškos industrijos yra begalinis; per laikus mūsų žmonės, su kitais atejunais, atliko sunkiausius darbus, sukrovė šaliai neapmokojamus turtus, o patįs nieko neturi. O jeigu ateivys išleidžia vargiai sutau-pinęs vieną-kitą šimtą dolerių į savo kraštą, tai amerikoniai sako, jog per daug išnaudoja mūsų kraštą; daug pinigų ateivys pasidarė. Ką laimi tokis lietuvys prastas ukinikas, kuris daugias nieko nežinojo, kaip tik žagrę rankose laikyti; nemokėjo nieko daugiau, kaip tik arti ir akėti, palikęs ketvirtadalį, pusę, valaką arba daugiau žemės atvažiavęs čia dirba už 6—7—8 dolerius į savaitę? Atsakymas — nieko. Apsigavęs iš neramumo, paskutinį grašį praleidžia. O kada toki „praščioikai“ susitrekuoja, tai pirmą epitetą amerikoniai suteikia „foreigners strike“ ir buože į galvą. Tai ateivių tankiausias laimėjimas. Tiesa, kartais „išlaimi“ „pakėlimą“ mokesties, bet tuo tarpu pakla kinos valgių produktų, kuro, gazo, apvalkalų, butų ir kitų galų, ir už visą tą „laimėjimą“ kartais dar ir daugiau reikia praleisti. Paklauskite, ką Lawrence lietuviai ir kiti svetimtaučiai laimėjo laike milžiniško 1912 m. streiko? Nieko. Ką laimi Chicagos, Baltimorės, New Yórko, Bridgeport, Conn., Nashua, N. H. ir daugel kitų vietų streikininkai? O-gi, beveik, nieko. Tai kam čia mums atvažiavus taip ramiai vargt, kuomet mūsų vargai net nėra atjaučiami, bet tankiai pašaipomi?

Ar jums neteko išgirsti iš lupų tų, kurie kalba apie „visų“ šioj šalyj laimę, apie žmoniškumą, meilę — žodžius — „Ko jūs čia važiuojat, jeigu jums čia skurdu, sunku gyventi, jeigu jūs čia išnaudoja? Grįžkite atgal, iš kur atėjot“. Arba, ar jums neteko girdėti, jog „geradariai“ neva susirenka

apkalbėti, kaip ateivius nuo išnaudojimo apsaugoti, o tuo tarpu dirbtuvėse po tų pačių „geradarių“ priežiūra imama nuo ateivių kysiai, idant ateivys galėtų palaikyti darbą? Tai kam čia buti, kam vargti, ar kad amžinai skriaustų, o pasipriešinus — buožėmis galvas daužytų? Ar negeriau parkeliauti tėvynėn, susispiesti savo šalyj, su savo žmonėmis reikalus turėti?

Iki šiol kalbėjau iš optimistiško atžvilgio grįžti tėvynėn. Bet dabar noriu pakalbėti apie tai, ką mes turėtume daryti čia, jei Lietuvoj pasilikis tokia-pat gyvenimo atmosfera, kaip kad buvo? Aišku, tada jau turėtume pasilikti ant visados Amerikoje. Jei taip, tai ką mes ateityje turėtume čia veikti? Ar taip-pat leistu-mes gyvenimą, kaip iki šiol? Ar mes paskutiniaus paskutimėliais ir ant toliaus norėtume pasilikti? Ar mes ir toliau dirbtume sunkiausius darbus ir už prasciausia užmokestį? Ar dirbtume amžinai, idant mus už darbą niekas nepagodotų, neapvertintų, neužjaustų, jog mes esame žmonėmis taip lygiai, kaip ir kiti, kad mes norime žmoniškiau gyventi? Ar mes ir ant toliau norėtume išgirsti epitetus „foreigner“, kad mūsų vardas, balsas, neturėtų jokios prasmės šioj šalyj? Ar mes visada turėtume skurdžiai, nešvariose vietose gyventi? Ar kad visada su cigarais ir alumi prisigretinę visoki politikieriai mus išnaudotų? Ar mes ir toliau varytume tik savo tarpe, nieko nereiškančią šioj žemėj lietuvišką politiką: šmeižti, koliotis, neapkęsti kitų, paliekant šalyje tikrus, gyvus, mūsų gyvenimo reikalus? Ar mes visada turėtume jaustis kaip tik kokie švečiai, atkliauv svetiman kraštan, etc? Ant šių visų ir daugel galimų pastatyti klausimų turėtume atsakyti — ne.

Nulėmus Europos kare, kad negalima butų mums parvažiuoti, tada tikrai reikia žinoti, jog dauguma pasiliksim gyventi ant vietos. Nutars tą, mes turėtume visupirma savo tarpe padaryti tvarką, ty., prašalinti jokios rolės nelošančią šioj šalyj lietuvišką „politiką.“ Toliau — 1) mokyti anglų kalbos, rašto; 2) kuogreičiausiai tapti šios šalies piliečiais; 3) gilintis S. V. politikon; 4) mokyti amato; 5) raginti tėvus (kurie gali), kad leistų vaikams eiti augštesnius mokslus; 6) dilginti pavienę jaunuomenę, kad stvertusi mokslo; 7) padėt vertiems išieiti mokslą; 8) supažindinti, kiek galima, visuomenę su abelnais šios šalies įstatymais, istorija; 9) kibti įvairių šakų pirklystėn; 10) bal-suoti už gerus žmones ir 11) statyti savus kandidatus į visokius valdiškus ofisus.

Tie visi punktai, man rodos, svarbiausi, su kuriais galėtume greičiausiai pagerinti mūsų gyvenimą. Jei to nedarysime, tai mūsų

lietuviškos prakalbos, raštai, diskusijos apie pagerinimą buvio, geresnę šios šalies tvarką liks garsais niekenu negirdžiamais ir jie kokie buvo, tokie ir pasiliks. Nes mes kovojome ne su tais šaltiniais, iš kurių plusta mūsų vargai, tais keliais einame juos panaikinti.

Jeigu iš tikro mes norime padėti kitiems, idant mūsų r kitų vargus sumažinus, reikia pirmiausiai mokyti to, kas duotų mums galę šios šalies valdyme, o prie to pri-eiti galima tik virš paminėtais budais. Kada visi arba dauguma dasigausime to, tada jau turėsime spēką kalbėti apie geresnius įstatymus, geresnį gyvenimo reikalų sutvarkymą.

Užbaigdamas dar sykį sakau:

Rengkimies važiuoti Lietuvon, ar Amerikoje gyven-ti.

Z. Jankauskas.

LIETUVOS ATGAIVINIMO ANKETA.

Kiekvienam lietuviui rupi savo tėvynės likimas. Kiekvienas iš mūsų taipgi galvoja, kokiomis priemonėmis ir pajiegomis bus galima atstatyti Lietuvos dabar sunaikintas ukis ir pramonę. Nes nuo tų priemonių taipgi pri-gulės ir busimas Lietuvos veidas. Teisybė, šiandien dar daug-kas mums neaišku; ir nežinome, ką atneš ryto diena. O sulig aplinkybių galės ir turės mainytis ir Lietu-vos atgaivinimo priemonės. Bet vienas dalykas jau šiandien mums visiems gana aiškus: **juo daugiau patįs lietuviai prisidės prie kultu-rinio ir ekonominio Lietuvos atgaivinimo, tuo geresnės bus plėtojimos sąlygos visai lietuvių tautai.** Nes vistiek, kieno — rusų ar vokiečių — globoje ar „įtekėmėje“ bus Lietuva: ir vieni ir kiti stengsis Lietuvą ir lietuvius daugiausia išnaudoti.

Aiškūs ir antras dalykas: **patįs lietuviai tuo daugiau įtekės Lietuvos atgaivini-me galės turėti, juo amerikiečiai prie to darbo dau-giau prisidės.** Nes Didž. ir Mazosios Lietuvos lietuviai karės bus taip suvarginti, kad be savo brolių, amerikiečių paramos bus labai-labai silpni.

Amerikiečiai prisidėti gali įvairiais budais:

1. Patįs važiuoti Lietuvon ir savo visą energiją bei patirimą ir mokslą pašvesti Lietuvos atgaivinimui.
2. Važiuoti ne tik su energija ir mokslu, bet ir su pinigais.
3. Pačiam pasilikti Amerikoje, o prie Lietuvos atgaivini-mo prisidėti vien savo turtu. Ir tt.

Bet vieno ar kito budo pasirinkimas vėl gali daug pri-klausyti nuo įvairių aplinkybių. Todėl „Ateities“ Redakcija sumanė padaryti šiame klausime anketą, kad bent išdalies išanksto būtų galima spręsti apie tai, kiek

Lietuva gali tikėtis iš savo sunų — amerikiečių.

Čia susatome visą eile klausimų, į kuriuos meldžiame atsakyti visų, kas tik nori ir gali.

1. Ar Tamsta manai grįžti po karę Lietuvon?
2. Jei manai, tai ar žadi grįžti — visvien, kieno valdžioje ir kokiose sąlygose Lietuva butų?
3. Jei ne, tai ar grįžtum Lietuvon, jeigu po karės butų viskas taip, kaip kad buvo prieš karę?
4. Ar grįžtum, jeigu visa Lietuva butų vokiečių valdžioje, bet neturėtų nei autonominijos, nei savivaldos?
5. Ar grįžtum, jeigu visa Lietuva butų „po vokiečių“, vienok turėtų tokias valdimosi teises, kaip kad turi Suomija arba Amerikos atskiros valstijos (autonomija)?
6. Ar grįžtum, jeigu visa Lietuva butų suvienyta „po rusu“, bet politikos sąlygos butų tokios, kaip prieš karę?
7. Ar grįžtum, jeigu visa Lietuva butų suvienyta „po rusu“, ir turėtų autonomiją?

8. Ar grįžtum, jeigu iš Lietuvos butų padaryta visai savystovė valstybė, kaip buvo Belgija, Danija ar kt.?

9. Ar grįžtum, jeigu Lietuva butų sujungta su Latvija ir padaryta vien lietuviškai-latviška valstybė?

10. Ar grįžtum, jeigu Lietuva butų sujungta su Lenkija ir atstatyta lietuviškai-lenkiška valstybė, kaip buvo seniau?

11. Jeigu Tamsta Lietuvon, grįžtum, tai kiek su savim parsivežtum pinigų (maž-daug)?

12. Jeigu sugrįžtum, tai kokią visuomenės ukio šaką savo pinigus ar pajiegas norėtum inėsti (pirkti žemės, uždėti „biznį“, likti profesionalu — gydytoju, techniku, amatninku, tarnautoju ar kt.)?

13. Jeigu negrįžtum, tai ar nenorėtum pinigais prisidėti prie Lietuvos atgaivini-mo, įdėdamas juos į kokią bendrovę žemei pirkti, fabrikams ar dirbtuvėms uždėti, namams statyti ar kt.?

14. Jeigu pinigais prisidėti norėtum, tai kiek galėtum ant pirmo pareikalavimo ištesėti ir kiek išviso (vis maž-daug) galėtum pinigų įdėti?

15. Ką dar nuo savęs apie Lietuvos atgaivinimą galėtumėte pasakyti?

16. Kaip senai gyvenate Amerikoje?

17. Kuo užsiimate?

Pastaba. Vardo-pavardės, norint, galima ir nedėti. Į visus klausimus — į kiekvieną atskirai — meldžiame atsakyti trumpai ir aiškiai — taip arba ne.

Tie kurie norėtų šią anketą plačiau savo apielinkėje praskleisti, gali dovanai gauti atskirų lapų „Ateities“ administracijoje.

Atsakymus į anketą meldžiame siųsti „Ateities“ Redakcijai su pažymėjimu: „Lietuvos Atgaivinimo Anketa“.

Atsišaukimas į laikraščiu leidėjus ir redakcijas.

„Globa“ Prusų lietuvių nelaisviams šelpti kreipėsi į mane, prašydama surasti ir suteikti jai bent po vieną ekz. tų raštų, kur kas nors rašyta apie santykius su Prusų lietuviams — ar tai butų laiška arba raštai pačių Prusų lietuvių, ar amerikiečių spaudos atsišaukimai, ar pačių vokiečių išreikštieji balsai, žadiniai ar kt. Neturėdamas po ranka beveik nei vieno atliekamo ekzemplioriaus tų Am. lietuvių laikraščių, kuriuose buvo kas nors apie santykius su Prusų lietuviams rašyta, negaliu nei „Globos“ noro išpildyti. Todėl kreipiuosi į Amerikos lietuvių laikraščių leidėjus bei Redakcijas, prašydamas, jei galima, atsiųsti visus tuos savo gerb. laikraščius Nr., kuriuose buvo kas nors apie Prusų lietuviams minėta, o aš pasistnegsiu viską perduoti „Globai“ — su nurodymu, kad visa ta medžiaga paskui butų atiduota „Lietuvių Mokslo Draugijos“ archyvu. Taip-pat butų geistina gauti ir ateityje visus tuos Nr., kur apie Prusų lietuviams bus kas nors minėta.

A. Rimka,
366 W. Broadway,
S. Boston, Mass.

Gausi auka „Žiburėliui“.

Gerb. P. Mikolainis iš New Yorko spalio 25 d. praneša: A. Rimkai, 366 W. Broadway, S. Boston, Mass.

Gerbiamas Tamsta! Esant Tamstai „Žiburėliu“ Draugijos atstovu rinkime aukų sušelpimui lietuvių jaunuomenės einančios į augštesnius mokslus, šiūomi paaukoju „Žiburėliu“ Draugijos naudai sekančias kny-gas:

- 100 egz. Rodos Motinoms, vienos kaina 5c.
 - 100 „ Sergėkities akių apvilkimu, „ „ 5c.
 - 200 „ Visas svietas, „ 20c.
 - 200 „ Danguos augštas, 20c.
 - 200 „ Trachoma ir prie šviesos, „ „ 15c.
 - 200 „ Andersono pasakas, 20c.
 - 200 „ Lietuvos gaspadinė, 25c.
 - 200 „ Ką daryti kad sveiki butume, „ „ 10c.
 - 300 „ Pasninkai Lietuvoje, 5c.
 - 300 „ Apie nežmoniškus Mas-kolių darbus Kražiuose, 5c.
- Už taip gausią auką „Žiburėliu“ Draugijai moksleiviams šelp-ti šiūomi „Žiburėliu“ D-jos var-du tariau širdingą aėiu p. P. Mikolainiui, drauge prašydamas knygynų, agentų ir šiaip geros valios žmonių, kad šios aukos neužmirštų ir panorėtų prisidėti prie šių knygų išplatini-mo. Perkupčiai ir agentai nuo šių knygų gaus nuosimtį, kaip ir knygų „savo laidos“. Su užsa-kymais meldžiu kreiptis „Jauno-sios Lietuvos“ (2257 W. 23 Pl., Chicago, Ill.) arba „Ateities“ (366 W. Broadway, S. Boston, Mass.) — administracijos ar-ba tiesiog prie manęs.

A. Rimka,
„Žiburėliu“ Draugijos atstovas.

VISI BIZNIERIAI GARSINKITE SAVO BIZNIUS „ATEITYJE“

"Ateitis"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Ketvergas, Spalio (Oct.) 28 d. 1915 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antraštu. Rankraščius Redakcija taisy ir trumpina sulig savo nuožiuros. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

KARĖ IR RENGIMASIS PRIE TAIKOS.

Šio mėnesio pradžioje New Yorko istorijos draugijos susirinkime Jungt. Am. Valst. generolas Francis Vinton Greene skaitė įdomų pranešimą apie nuostolius dabartinėje karėje. Jo apskaitymai siekia ligi rugsėjo mėnesio ir remiasi oficialiais pranešimais, laikraščių korespondentų žiniomis, patirimais ant vietų ir buvo prisilaikoma palyginamosios sistemos.

Skaitmenys rodo baisų paveikslą. Nuo karės pradžios ligi rugsėjo mėn. š. m., sulig tu apskaitymų, iš viso žuvo daugiau 2 milijonų kareivių, sužeista netoli 4 milijonai ir nelaisvėn pateko arba prapuolė 2 milijonai.

Atskiros valstybės pradžioje:

Anglija: 86.000 užmuštais, 251.000 sužeistais ir 55.000 prapuolusiais arba patekusiais nelaisvėn.

Francija: 400.000 užm., 700.000 suž., 300.000 prap.

Rusija: 500.000 užm., 800.000 suž., 900.000 prap.

Italija: 5.000 užm., 15.000 suž., 5.000 prap.

Belgija: 25.000 užm., 40.000 suž., 15.000 prap.

Serbija: 20.000 užm., 40.000 suž., 10.000 prap.

Vokietija: 600.000 užm., 1.000.000 suž., 300.000 prap.

Austrija: 400.000 užm., 700.000 suž., 700.000 prap.

Turkija: 30.000 užm., 80.000 suž., 20.000 prap.

Iš viso talkininkai pradžioje: 1.036.000 užmuštais, 1.846.000 suž., 1.285.000 prap. arba patekusiais nelaisvėn.

Sajungininkai (vokiečiai su austrais ir turkais): 1.030.000 užm., 1.780.000 suž. ir 1.020.000 patekusiais nelaisvėn.

Pinigais kiekviena karės diena kaštuoja nuo 40 iki 50 milijonų dolarių.

Kad būtų šie skaitmenys padidinta — neišrodo, greičiau sumažinta, nes ir patys žinių rinkėjas buvo linkęs daugiau prie mažinimo.

Iš čia mes turime baisy karės paveikslą, tuo labiau, kad čia dar visai neįeina apskaitymai pastarųjų savaičių skerdynių, su visa savo pragariška galybe ištikusiu Francijoje, Belgijoje, nuo Rygos ligi Dvinsko ir nuo Dvinsko ligi Bukovinos, ir paskui Serbijoje ir kt.

Bet šita karė parodė ne tik tai, kad galima milijonus žmonių iškersti ir milijardus pinigų išleisti bei pusę žmonių turto išnaikinti. Ji taipgi parodė, kad "prieš sutriuškinti" nėra galima pačiam save nepasipiovus. Kiek jau kartų vokiečiai gy-rėsi "galutinai ir visiškai sumušę" rusus, ir kiek kartų

rusai bei kiti talkininkai džiaugėsi "mirtina smugi" uždavę vokiečiams? Tuo tarpu pasekmėje — tik milijonai užmuštųjų ir sužeistųjų, bet už jų stovi kiti, gal dar labiau sužvėrėję milijonai, gatavi kiekvieną minutę vieni kitus skersti. Net tokios mažiukės tautelės, kaip serbai ir belgai, savo pavizdžiu parodo, kad išnaikinti jas net ir kelesdešimts kartų didesniems priešams nėra taip lengva.

Šitą teisybę pradeda pamatu suprasti ir tie, kurie pirmutiniai šią baisią skerdynę surengė ir kuriems pirmiausia priderėtų jos pasekmes pajusti. Tarptautinio moterų kongreso (Haagoje) tam tikros delegatės, apsilankiusios pas visų kariaujančių valstybių augščiausius ir įtekmingiausius diplomatus, sužinojo ir išnešė įspudį, kad jau beveik visų kariaujančių valstybių vadovai yra pametę viltį savo priešus "sutriuškinti" ir visi jie mieliai taikintusi, jeigu tik nuo to nenukentėtų jų garbė ir interesai. Bėda vien tame, kad prie dabartinio dalykų stovio tokios taikos negali būti. Nes jeigu vokiečiai dabar pasiūlytų taiką ir sutiktų ant taip vadinamo status quo, buvusio prieš karę (t. y. apleisti Belgiją, Lenkiją ir kt.), tai tuo pačiu jie prisipažintų apgalvėtai. Jeigu vokiečiams palikti tai, ką jie turi užėmę — būtų aiškus visų talkininkų pralaimėjimas. Tad ir tesiama karė, įtraukiama naujos valstybės, žudoma nauji milijonai žmonių — ligi, turbūt abi pusės galutinai neišsisems ir nepails.

Bet taikos jau trokšta visi. Visi taipgi laukia ir tiki, kad prie taikos privesti daug greičiau galėtų neutralės valstybės su Amerika priešakyje. Tam tikslui darbuojasi dešimtys įvairių tautų ir tarptautinių organizacijų ir stengiasi padaryti įtekme toje linkmėje, kad ši karė pasibaigtų kuogreičiausia ir įvyktų pastovi taika.

Mes, lietuviai, taipgi turime stengtis, kad pastovios taikos sąlygos įvyktų. Apie tai dar pakalbėsime kita kartą.

"DARBININKŲ BALSŪ" SUSTOJUS.

"Darbininkų Balso" sustojimas negali būti priskaitytas prie tos laikraštinės ligos, nuo kurios miršta daugelis mūsų laikraščių. Nes jisai užėmė visai skirtingą vietą mūsų laikraščių ir sau nei lygaus, nei panašaus neturėjo. "Darbininkų Balsas", pasiskelbęs vieninteliai teisingu ir tikru darbininkų reikalų ginėju, jau tuo pačiu pasakė, kad jis darbininkų reikalų ginėjais neskaito ne tik katalikų-klerikalų, ne tik tautininkų liberalų, ne tik pažangiųjų liberalininkų-demokratų, bet nei pačių socialistų, kurie taipgi skelbėsi ir skelbiasi vieninteliais tikrais darbininkų reikalų ginėjais. Va-

dinasi, "Darbininkų Balse" ir jo šalininkuose visos srovės turėjo gauti darbininkų reikalų ginėjų monopolio rimtą konkurentą...

Priemonės ir obalsiai, kuriuos "Darbininkų Balso" šalininkai vartojo, skambėjo garsiai ir originaliai. Iš Francijos ir Italijos importuotas sindikalizmas, perėjęs per I. W. W. vadovų kovą ir prisitaikęs prie Amerikos pseudo demokratizmo bei politikinio obskurautizmo (nežinystės) ir korupcijos (papirkimų ir apgavysčių) sistemos, lietuvių "pramoniečių" tarpe įgijo dar ypatingą "lietuvišką" atspalvį. Kuomet originalis Europos taip vadinamas revoliucijinis sindikalizmas vienija darbininkus tik ir vien ekonominiams pamatais ir visoki politikos veikimą griežtai pasmerkia, — vienok grynai ekonominėje kovoje visuomet su "politikais" tariasi ir jungiasi, — tai Amerikos "aidoblistuose" sindikalizmas pavirtęs į principiskumą politikoje ir skelbimą, "mirtinos kovos" visiems darbininkų priešams (o darbininkų priešas, sulig aidobl. terminologijos, yra kiekvienas, kuris tikoties keliu darbininkų išsiluosavimui rodo). Lietuvių gi "pramoniečiuose" šis sindikalizmas kaipada labai jau artimas pasirodo pramoninkų sindikalizmui (tuomet, kuomet jo teoretikai skelbia, kad "pramonietis" politikoje "laisvas" ir gali balsuoti sulig noro — už demokratų, republikonų ar socialistų), o jų organo užimtoji pozicija prieš kitų srovijų laikraščius labai jau artima tam taktikos principui, kuris leidžia panaudoti nors ir velnią, bile tik savo priešą diskredituoti. To laikraščio originalė "kompanija", pradėta prieš socialistus ir pasibaigusi ant Šimkaus ir Lietuvos šelpimo, turbūt neturi jau lygios visoje mūsų spaudoje.

Tuo budu revoliucijinis sindikalizmas lietuviuose neįnešė beveik nieko naujai patraukiančio, išskiriant gal perkreiptą sabotažo idėjos skelbimą. Nedyvai tat, kad per metus laiko jisai sau nesuradęs reikalingo rėmėjų skaičiaus. Lietuvių darbininkams, kaipo stovintiems ant žemo apšvietimo ir kultūros straipsnio, "tiesioginės kovos" skelbiamieji principai nors daug suprantamesni už kokias ten painias politikiniai-ekonominio gyvenimo plėtojimosi teorijas, bet lietuvis iš prigimimo yra "šaltakraujis" ir labiau linkęs prie važiavimo jam patogesnėmis "užuolankomis", negu prie kabinimosi prieš kalną "tiesiog." Ir tie keli desėtkai karštesniųjų "Darbininkų Balso" rėmėjų, — galima drąsiai sakyti — yra tai žmonės, ne tiek persiėmę paties sindikalizmo idejomis, kiek negalį pakęsti to mūsų visų šaltumo ir nesirupinimo tikraisiais darbo žmonių reikalais. Mes, pasiskendę savitarpiniuose kivi-rėčiuose ir tikrai lietuviš-

koje "cigarų politikoje", susitvėrę — vis grynai lietuviškus — "tautiečius", "socialistus" ir "katalikus", — tikrųjų darbo žmonių — liaudies beveik visai nematome ir jų gyvenimo reikalais nesirupiname, o varome vien savo "cigarų" politiką. Iš pačių darbo žmonių kilęs "pramoniečių" ir "juozapiečių" judėjimas, o socialistuose ir laisvamaniuose sau lizdą sukąs "kun. Bimbos" mockizmas turėtų mums visiems akis atverti ir parodyti, kad laikas jau eiti ir žmones — į liaudi su tikros kultūros įrankiais.

Iš laikraščių.

MUSŲ LABDARYBĖ. Tėvynė Nr. 43 praneša apie didelę dovaną SLA. prieglaudos namui. Rašoma:

— Tik ką išėjo iš spaudos knyga antgalviu "Amerika", arba rinkinys įvairių faktų, žinotųjų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams. Surinko V. K. Račkauškas, "Tėvynės" redaktorius. Išleido "Jaunoji Lietuva". 1915 m. Pustl. 288, kaina — 75c."

Skaitytajai, be abejonės pamena, kaip "Tėvynės" redaktorius rinko statistišką žinias iš mūsų kolonijų. Tai gi tame veikalke sutilpo jo surinktoji medžiaga. Veikalą buvo apsiėmusi išleisti "Jaunoji Lietuva". Perėjus jai į p. A. Rimko rankas, leidimo ekspensūs pasiėmė ant savęs F. Kibortas, "J. L." sumanytojas ir įsteigėjas.

Knygą spausdino "Tėvynės" spaustuvė. Štai dabar gerb. F. Kibortas praneša, kad jis, apmokėjęs visus leidimo ekspensūs (netol \$1.000), tą veikalą, 5.000 egzempliorių, dovanuoja SLA. Prieglaudos Namu Fondui, pagerbimui atminties nesenai mirusios g. F. Kiborto gyvenimo draugės a. a. Franciškos Kibartienės.

Tai yra prakliniausi dovana ir skaisčiausias mylimos ypatos atminties pagerbimas, kokį tik kada galėjome pilkučiame mūsų egoistiškame gyvenime surasti.

Prie progos paminėsime kiek ir apie pačią knygą. Iš antgalvio matoma, jog autorius norėjo, kad tai būtų, kiek galint, grynai informacijinis veikalas. Iš dalies to tikslo atsiektą, nesa rinkta nemaža reikalingų ir naudingų informacijų, patarimų ir nurodymų. Prie to nemaža vietos pavesta Amerikos lietuvių statistikai; smulkmeniškai surankiota žinių iš oficialių atei-nybės raportų. Knygos pabaigoje yra aprašytos 166-ios Amerikos lietuvių kolonijos.

Jeį pasisektų visą leidinį išparduoti, tai į Prieglaudos Namą įplauktų nuo \$2.500 iki \$3.000.

Iš savo pusės turime atkreipti skaitytojų domą į gausią auką, kurią p. P. Mikolainis suteikė Žiburėlio draugijai mokslieviams šelpti (žiurėk aukų skyrių šiame "Ateities" Nr.). Budent, p. Mikolainis paaukojo 2000 ekz. įvairių knygucijų, kurių parduodamoji vertė neša ligi \$260. Atskaičius nuošimčius agentams ir perkupčiams, ir ligi "Žiburėlis" iš p. Mikolainio aukos turėtų išrinkti bent \$150. Žiburėliui iš amerikiečių tai pirmutinė tokia gausi auka.

DAR APIE LITUVOS SELPIMĄ.

Katalikas, kuris pirmiaus karščiausia agitavo, kad su Prūsų lietuvių komitetu nereikėtų jokių ryšių turėti, perskaitęs "Lietuvių Balse" p. Yėo atsišaukimą ir raginimą šelpti lietuvius, esančius "po vokiečių", jau "atsileido" ir savo Nr. 278 rašo:

"Jeį jau taip dalykai stovi, žinoma, Amerikos lietuviams galų-gale prisieis šis-tas pradėti veikti. Prisieis neatidėliojant susinešti arčiau nors ir su tuo pačiu Prūsų lietuvių komitetu ir pradėti gelbėjimo darbą. Kitiokio išėjimo nėra, kadangi likusieji po vokiečių lietuvių Lietuvių Draugijai d. k. n. š. visai neprieinami. Lygiai tos Draugijos valdybos nariai negali susinešti su Prūsų lietuviams.

Kas link pasiuntinio skrajajamojo burio į D. Lietuvą, mes vakar pasakėme, kad Amerikos lietuviams neįstengs to padaryti. To nėra padarę nei Amerikos lenkai, nors jie yra turtingesni už lietuvius...

Kadangi Lietuvių Draugijos n. d. k. š. valdybos nariai, kurie dabar gyvena Rusijoje, nežino ir negali žinoti tikro stovio lietuvių, pasiūkusių po vokiečių ir kadangi mūsų visuomenės didžiama pilnai nepasitiki Prūsų lietuvių veikimu ir jų pranešimais, Amerikos lietuviams yra galimas vienas daiktas — pasiūsti D. Lietuvon komisiją, kuri ant vietos ištirtų gyventojų stovį ir apie visa tai Amerikos lietuvių visuomenei praneštų. Komisija be to patirtų, kas ir kaip reik veikti.

Mes Amerikoje turime 3 atskirus lietuvių šelpimo fondus. Tegu kiekvienas fondas paskiria po žmogų. Tie 3 žmonės sudarys komisiją. Komisijos nariai turės veikti bendrai. Fondų lėšomis tatai visi trys bus pasiūsti D. Lietuvon, kur pagaliau ir persitikrins apie visą likusį lietuvių po vokiečių stovį. Žinoma, skiriamieji lietuviams turi mokėti vokiečių kalbą ir būti S. V. piliečiais."

Amerikos Lietuva Nr. 250 prie šito sumanymo pridėda:

"Mums išrodo šitoks patarimas visiškai sveikas ir geras. Komisija turėtų, mūsų manymu, sykiu ir pinigų su savim kiek galima daugiau vežtis ir, susinešus su Prūsų komitetu, kuriame, apart prūsų lietuvių veikėjų, yra ir gerai amerikiečiams žinomas kun. Jonas Žilis, turėtų iškalno pradėti pagalbos darbą. Laikas tik mesti partijas šalin — bent šiūom laiku."

Mes iš savo pusės tokiam sumanymui taipgi galime tiktai pritarti. Tik nemanytume, kad tam reikėtų mesti "šalin" partijas. Partijos gali sau likti partijomis — bile tik jos žino, ką pačios daro ir ko nori iš kitų.

SUSTOJO EJĖS.

Darbininkų Balsas Nr. 42 savo skaitytojų žiniui pranešė, kad sustoja eįs. Rašo:

"Lūdna minėti liudni dalykai, bet reikalui atėjus jie reikia minėti. "Darb. Balso" B-vė šiūomi praneša Serbiamiems "Darb. Balso" skaitytojams ir rėmėjams, kad šitas "Darb. Balso" numeris yra paskutinis. Šita B-vė su tokiomis spēkomis, kokios randasi pas ją dabar, neleis jo daugiau..."

Nors B-vės narių buvo ne daug, bet ir didelių pinigų jie neišdėjo ant to, nes būdami tik darbininkais didelių pinigų patįs neturėjo; bet jie dėjo kiek kuris galėjo: po 50c. ir po \$1.00 kas savaitė mažne kiekvienas per apskritus metus. Tik du draugai Jonas ir Andrius Lietuvininkai dėjo kas savaitė po \$2.50..."

Bet šita viltis neišpildė. Nors gauta tam tikra apštis pritarėjų ir vienas kitas karštas laikraščio skelbiamos idėjos rėmėjas, bet jų toli gražu, nebuvo gana jų laukimo išsipildymui. Akyvaizdoje to B-vė nutarė padaryti griežtą žingsnį: gauti daugiau rėmėjų dalininkų, arba, jei jų nepavyks gauti, sustoti laikraštį leidus visai."

NEUŽMIRŠKITE NUKENTĖJUSIŲ NUO KARĖS.

SAVAITĖS APŽVALGA.

Karės bėgis.

Praeita savaitė nulemenčių atsitikimų nesuteikė. Net reikia atitaisyti kaiku-rie praeitos savaitės pranešimai. Pasirodo, kad nei talkininkai nepaėmė Strumnit-zos, nei bulgarai Vranios — dviejų svarbiųjų drutviečių Balkanų karės fronte. Patsai karės bėgis Balkanuose taipgi nesiplėtoja taip greitai, kaip gal daugelis tikėjosi. Serbai, matydami iš visų pusių gręšiantį pavojų, kiekvieną žemės pėdą gina ligi paskutiniųjų, ir net vokiečių Mackenseno pulkams su didesėms kanuolėms kainuoja daug darbo ir kraujo, kol užima kokį mažą sklypelį žemės. Beveik jėgo taisyklėn, kad kol serbas turi rankose ginklą — tol jis ginasi ir nepasiduoda. Net moterįs ir vaikai be kovos nepaveda vokiečiams savo užimamųjų vietų. Ypatin-ga gi Serbijos gamta su savo klaidžiais ir sunkiai praeinamais keliais padeda jiems kovoje prieš austrovokiečius, bulgarus ir turkus.

Tuo tarpu talkininkai drašina serbus savo pagalba. Šią seređą (spalio 27) išsi-baigė terminas, ligi kurio talkininkai prašė serbų laikytis ligi paskutiniųjų, nesa tą dieną pribusianti jiems žymi pagalba. Rusai esą taipgi laiko parengę gatavai kariuomenės, kad užpulti Bulgariją iš juodųjų jurių. Sujungtas francuzų-anglų laivynas drauge su rusų vienu karės laivu, bendrai bombardavo uostą Dedaghach, kur esą pasisekė sunaikinti amunicijos sandėlius ir kareivių kazarmes.

Visa šitai negali per daug džiuginti vokiečių nei jų talkininkų. Ypač, kad ir Rumunija su Grekija vis dar yra neištikimos. Berods, Grekija, sakoma, atmetė Anglijos pasiūlyimą — priimti kaipo "dovaną" Cyprus salą ir stoti už tai karėn prieš vokiečius. Bet Venizelos'o partija yra viešpataujanti ir Zaimio valdžia, šiaip ar taip, gali tik tol laikytis, kol nestos atviron kovon Venizelos. O Zaimio nuvertimas reikštų "karės partijos" pergalę. Visuose karės frontuose — Kaukaze, Gallipolyje, Francijoje, Belgijoje svarbesnių mušių nebuvo. Italai šiek tiek smarkiau pradėjo judėti Trentine ir truputį pasistumė pirmyn. Visas karės svarbumas, po Balkanus, vėl atsilieka rytų fronte — Latvijoje, Lietuvos pakraščiuose, Galicijoje ir Volyniaus gub. Ypač kruvini mušiai eina, apie Rygą, Dvinską, Dirsėvėti ir apskritai Zarasų krašto ežerų apelinke. Vokiečiai, matyti, užsispyrė paimti Rygą ir Dvinską ir delto daro ataką po atakų, tuo tarpu rusai nori ne tik atsilaukyti, bet dar vokiečius ir atgal atstumti. Todėl čia sodžiai ir patogesnės vietos eina iš rankų į rankas po keletą kartų kasdieną. Ir taip jau

kelin ni da je. vieni pasiž iš vo iš ru Ru — P Stry. nežer visą vokie Barai čiai p paliko nelais kulko kląsias Bal pojos, vė pa rės la Adalt darė išsodi takos lio ka letą v Ang (subn dėjo g staraj diena vokieč tą die bėgti. Am Jun tybiu vadin: mo" p gresui pleno siulon jėgas pastat laivų rės sl 85 po laivų-ers) i jų skr tais s džiuj džiuj vande tojų, tiems kareiv sam t kėsią lerių, mas l tus m dar si 140.00 rės a kinim 430 m pirmi 72 mi Sur jonės, nėms. Ispu Mo giesi musų jie re savo, kultu rimai O ki prakti ginč —jau gėse varg

kelinta savaitė. Ir nei vien dar negali pasigirti laimėję. Ne bereikalo čia prieš vieni kitus stovi labiausiai pasižymėję karės vadovai — iš vokiečių Hindenburgas, o iš rusų — gen. Ružskij.

Rusų gen. Ivanovo armija — pietuose — prie upės Stry beveik visu frontu jei nežengia pirmyn, tai bent visą laiką neduoda austrovokiečiams ramybės. Prie Baranovičių austro-vokiečiai pralaimėjo didelį mušį, palikdami rusams ligi 11,000 nelaisvių, daug amunicijos, kulkosvaizdžių ir šešias sunkiasias kanuoles.

Baltijos juroje, prie Liepojos, anglų nardomoji laivė paskandino vokiečių karės laivą (kreiserį) Prinz Adalbert. Rusai taipgi padarė vokiečiams siurprizą, išsodindami prie Rygos užtakos vokiečiams iš užpakalio kareivių ir paimdami keletą vietų pakraščiuose.

Anglų nardomosios laivės (submarinai) ne juokais pradėjo gaudinti vokiečius. Pastarąją savaitę tik viena diena paskandinta aštuoni vokiečių prekybos laivai. Kitą dieną trys laivai spėjo pabėgti.

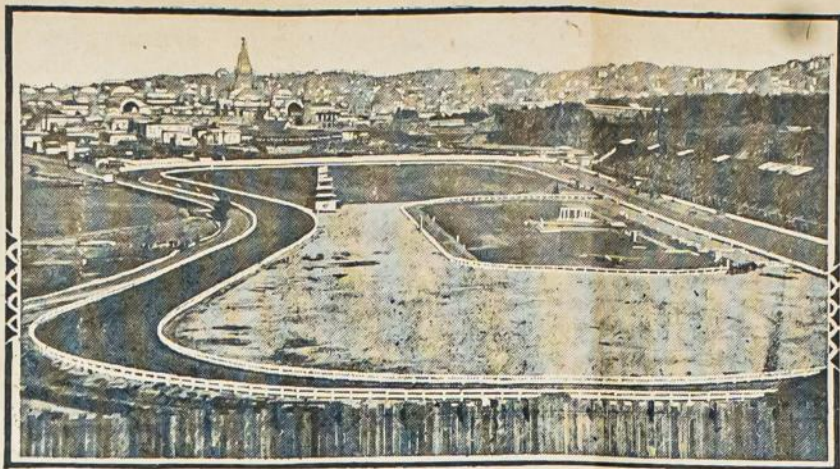
Amerikos militarizmas.

Jungtinių Amerikos valstybių valdžia išdirbo taip vadinamą "šalies apgynimo" planą, kurį paduos kongresui patvirtinti. Sulig to pleno Amerikos žmonėms siūloma padidinti karės pajėgas ir per penkis metus pastatyti: 10 didžiųjų karės laivų (dreadnoughts), 6 karės skraiduolius (cruisers), 85 povandeninius laivus, 50 laivų-naikintojų (destroyers) ir 10 tirinėjimo greitųjų skraiduolių. Pirmais metais siūloma pastatyti 2 didžiųjų karės laivus, 2 didžiųjų skraiduolius, 31 povandeninį laivą ir 12 naikintojų, taipgi duoti pinigų tiems laivams reikalingiems kareiviams užlaikyti. Visam tam pirmais metais reikės apie šimto milijonų dolerių, iš viso gi pleno išpildymas kaštuosias penkis šimtus milijonų dolerių. Be to dar siūloma padidinti nuo 140,000 ligi 400,000 reguliarių armijos. Šito pleno įvykinimas vėl kaštuosias apie 430 milijonų dolerių, ir vien pirmiesiems metams reikės 72 mil. dol.

Sumokėti visa tai, be abejonės, reikės vis mūsų žmonių.

Išpuodžiai iš moksleivių seimo.

Moksleivių seimas! Rengiesi į seimą ir galvoji: ot mūsų jaunieji koki puikus; jie rengia seimus, taria apie vis, apie visuomenės, apie kultūros reikalus... Su jų tarimais kartu seka darbai. O kiek ten gerų norų, prakilnių sumanymų, karštųjų ginių, svajonių... Tik matai — jau tas jaunuolis padangėse skrajoja; žiuri — tas povargdinių grinteles vaik-

Panamos Pacifiko parodos ristinų ir lenktynių vieta.

stinėja; girdi — tas pasakoja apie mūsų tautos išsilaukymo klausimą; kitas — apie kultūros darbą; anas — apie inteligentų užmirštas pierdesmes; o tas jau kailį peria, kad žodžiai darbams neprilygsta; čia vienas moksleivių atšalimo nuo visuomenės darbo klausimą kelia, ten vėl naujas klausimas; ir taip begalo.

Tik vieną kartą, vienintėlį kartą per metus susirenka iš įvairių vietų moksleiviai, kad savo darbus apsipasakoti ir apsitarti, kaip toliau dirbsime, susirenka išpasakoti savo troškimus, pageidavimus, kad pasidalinti su draugais per meto bėgį surinktais išpuodžiais, kad vienas kitam apipasakoti vargus, kad draugas darugui paduoti suraminančią ranką, kad silpstantiems viltį sustiprinti, kad skatinti apsilaidėlius prie darbo. O kiek jie daug dar įvairių praktiškojo gyvenimo klausimų, dvasinių reikalų apsarstyti. Žiuri į juos ir matai, kad iš tų jaunų vyrų, jaunų mergaičių, niekuomet neišsisems kalboms medžiaga, nors savaitę kalbėtusi.

Juk tik vieną kartą į metus jie susirenka tartis, ir tik kelioms valandoms! Nėra kada apipasakoti susikrovusių širdyje per metų bėgį moksleivių gyvenime apsirėškimų, kilusių klausimų. O koks platus jų gyvenimas! Jis apima visų kitų gyvenimus ir įtalpina savąjį. Kokia sudėtinga konstrukcija! Jiems žinomi vargai darbininko, jo gyvenimo sąlygos ir jieško jaunuoliai moksleiviai būdų jo gyvenimui pagerinti jį šviesesniu padaryti. Jiems gerai žinomi moterų vargai — jie apipasakoja vyrų daromas skriaudas ir jieško būdų moterų supratimui pakelti. Žinomi darbo jaunuomenės troškimai ir jiems talkon rengiasi. Jie rodosi tame momente patįs pergyvena tai, kuo kitų gyvena.

Ir kokia prakilni, visiems prieinama, visus priglaudžianti, raminanti dvasia! Jie kalba apie viską iš širdies, atviri, jautrūs. Pas juos klausimai išstatomi ne taip sau, politikavimo tikslu, bet, rodos, iš širdies išsiveržia skausmo sutverti balsai. Argumentuose gyvenimo tikriausi atsitikimai išstatomi ir nušviečiami ant tiek, kiek jų jautrioji dvasia suvargdinių grinteles vaik-

su nepaprastu pasišventimu, lyg aukautojai iškilmų laikais. Matai, kaip savo trusą, darbą, visą rengimą ir patirimą neša ant tautos ir kultūros aukuro. Savo auką, rodos, kiekvienas nieko nevertina. Tartum, rodos, matydami, kad maža, sako: "Dar pridėsiu, tik neužpykite."

Ir kiek ten pasišventimo! Su kokių entuziazmu, įsitikinimu kiekvienas, tartum prisiekia prieš draugus ir drauges dirbti, kol gįslose kraujas tekės, neapleisti laivelio lig pregalės trimitas netrimituos, ir visuotina laimė visiems sušvis.

Taip jautiesi jaunuolių pasikalbėjimuose. Bet šitam moksleivių seime, kuriame šį kartą dalyvavau, taip nesijaučiau.

Čia, rodos, susirinkę ne moksleiviai vidurinių ir augštesniųjų mokyklų, bet suseinę vyrai... Nors iš veidų vienas antras būtų galima paskaityti prie jaunimo, bet iš kalbų, veikimo — matai, kaip išvaizda netinka dvasiai. Gyvumą, jaunuolių karštį, entuziazmą — pakeičia šaltumas, apmirimas, apatija, kaž-koksai keistas atsinešimas į patį dalyką, lyg rodos per pirštus žiurėjimas, paviršutinumumas, nemiklumas minties ir silpnumas atminties — taip ir kyšo ant kiekvieno žingsnio. Iš veidų, kuno subrendimo spręstum, kad tai augštųjų mokyklų moksleiviai susirinkę, bet iš darbų... Nepažinomas gyvenimo, išsilavinimo trukumai neleidžia jiems išsikalbėti plačiau apie apkalbamus dalykus. Žinoma, tas atsiliepia į visą susirinkimą, išnyksta gyvumas. Tik kuomet vienas kitą užsigaua, tai jau šoka kaip širšės, nežiurint, ar verta kalbėti apie tai, ar ne.

Štai pirmoji diena praeci-na beveik tik formališku muose. Vos keli klausimėliai apkalbėti, istatymai taistyti, bet ir taip, kaip nepataisyta. Antroji diena seimo vien roportais užimta, valdybos rinkimais ir kitomis smulkmenomis, kuriuos reikėjo valdybai atlikti, bet ne seimui, kuris turėtų būti paskirtas tik svarbiausiems reikalams aptarti, idejos darbo pamatams nustatyti. Dabar pakelia vieną antrą klausimą — bet praleidžia pro pirštus. Pagalios, kame buvo tikėtasi, kad gal atgavinti susirinkimą, tai pa-

keltas klausimas: "Santiškai su inteligentija." Toksai dėkingas klausimas buvo, bet mūsų moksleiviai paleido beveik nesvarstę. Iškilus klausimui apie "kelius", visiškai nieko nekalbėta, nes neatsirado kas galėtų apie tai savo nuomonę išreikšti, o vakar buvę kalbėta apie įstatus, taigi šiandien nesą reikalo plačiau dalykus nušviesti ir išsiaiškinti...

Vienok šiemetinis susirinkimas buvo gyvennis už pernykštį... Patėmyta, kad moksleivės mažai interesuojasi šiuom judėjimu, nes nesilanko ant seimo (pirmą dieną dar buvo, o antrą nei vienos) ir nedalyvauja bendruose svarstymuose. Tokius teišsinešiau išpuodžius iš moksleivių seimo.

Baigdamas turiu patėmyti, kad del kelių moksleivių galima padaryti išėmimus, vienok didžiūmos charakteristiką tikiuosi, apsprendęs savo išpuodžiuose. Delei to prašyčiau nesisieloti, nes matau, kad pataikavimas ir išvertimas geron pusėn blogų dalykėlių gadina žmones, o ypač jaunuomenę. Noriu tik patarnauti, bet ne kenkti.

Linkiu, kad kitų metų seimas būtų daug skaitlingesnis ir vaisiais našesnis už šiemetinį. Visuomenė turėtų moksleivius paremti.

Jonukas.

APYSKAITA "LIETUVIŲ GLOBOS" PRUSŲ LIETUVIŲ NELEISVIAMS SELPTI.

IPLAUKOS.
(Žiurėk "At." num. 45).
Per "Vairo" redakciją:
Kapicevskas — 1 r., J. Jablonskis — 5 r., Radvila — 2 r., kun. Daukša iš Kukutiškių — 5 r., kun. iš Kukutiškių — 5 r., M. Vidutienė — 2 r. 35 k., Paulavičius — 11 r. 50 k., Petrapilės Lietuvių medikų draugija "Fraternitas" — 87 r., Paškevičaitė — 15 r.

Viso — 133 rub. 85 kap.
Per "Vilties" redakciją:
Kun. Micevičius — 12 r., Br. Untulis — 4 r., dras Bukontas — 10 r., J. Garša — 3 r., Jurbarko katalikų parapijos restitucijų kun. Stakausko prisiūsta — 30 r., kun. Rubiko surinktų Paulinų bažnyčioje — 20 r. M. Kilkytė — 2 r. 50 k.
Viso — 81 r. 50 k.
Per "Aušros" redakciją (per B. Ročkį N. kaimas) — 9 r. 90 kap.

Tiesiai "Lietuvių Globos" vardu prisiūsta ir įteikta:
Kun. Aleknavičius — 2 r., kn. J. Skinkis — 5 r., Matulionis per A. Vileišį — 5 r., kun. Sodunas per kun. Kuklą — 5 r.,

kun. Pikšrevičius per kun. Kuklą — 5 r., kun. Rubaževičius per kun. Kuklą — 5 r., dras R. Šliupas — išvežtam Rosijon Martynui Jankui ir Ragainės — 25 r. 25 k., Dubetis — 3 r., Paberžis — 3 r., O. Burbulienė — 50 k., inž. St. Kairys — 6 r., Biržų evangelikų — reformatų parapionis per kun. Jakubėną — 25 r., Viekšnių Lietuvių Dr. K. n. n. k. š. skyrius — 50 r., dras Gaiagalaitis — 192 r. 89 k., kun. Garnevičius per "Lietuvių Dr. K. n. d. k. š." — 10 r., Kupresnikų klebonas per "Liet. Dr. K. n. d. k. š." — 1 r., Vendzegalskaitė iš Alatyriaus — 8 r. 60 k.
Viso — 354 r. 24 k.
Įplaukų išviso turėta — 7781 rub. 12 kap.

ISLAIDOS:

Liet. belaisviams — į Alatyrių, Kamyšiną, Simbirską, Orenburgą, Balandą, Olešnę, Samarą, Sterlitomą, Sekretarską, Mrakovą pasiūsta 1.471 rub.
Sušelpimas vežamųjų pro Vilnių (maistas, rubai, mediciniška pagalba, nusamdymas vagonų, sušelpimas pinigais ir tt.) 1.335 rub. 48 kap.

Kanceliarijos išlaidos (sekretoriaus alga, kanceliarijai reikalingų daiktų įtaisyimas, spausdinimas blankų, ankėtos, atvirutės, markės, telegramos ir kt.) — 330 r. 7 kap.

Lietuvių kalba Biblijų ir kitokios literatūros — 82 r. 18 kap.
Viso 3.217 rub. 73 kap.
Lieka kasoje — 4.562 r. 39 k.

Rubais, skalbiniais, maistu ir kitkuo aukojo šie žmonės: Stud. Zaskevičius, Ant. Kutaitis, Puckaitė, Višinskienė, M. Untulis, M. Žmuidzinavičienė, Butto-Andrzejkovicz, Pavickienė, Liutkevičienė, J. Andruskevičiaus keptuvė, Montvilaitė, Okulicėnė, Jonas Valaitis, Jonas Zigmantas Valaitis, Graurogkienė, Masiotienė, Peseckaitės-Šlapeilienės kningynas, A. Sugintas, prof. Juodelė, K. Lekeckas, P. Baltrušaitytė, dras Biržiškis, Viekiūnų lietuviai, Ant. Vaičiūnas, T. Meištačiūnė, Česnytė-Vaitkevičienė, Kruonių lietuviai per įgaliotinį A. Lapinską, J. Šeštokiene, D. Lapinskienė ir kt. Sadauskaitė, per įgaliotinius Bloznelį ir Kruonį, Merkinėje, Merkinės apylenkės lietuviai ("Aušra" No. 21), "Aušrinės" redakcija, P. Meilus, "Žinyno" B-ve, per įgaliotinį J. Milvydą ("L. Ž." No. 73). Per "L. Globos" įgaliotinę A. Zavišaitę ("L. Ž." No. 80).

Tardami nuo visų vargstančių ir gavusių pasipirtį Mažosios Lietuvos brolių nuosirdų aciu Lietuvos visuomenei, o ypač Amerikos broliams, taip gausiai aukavusiųjų šiam reikalui, tikimės, kad apkainavę "Lietuvių Globos" darbą neatsisakys ir tolimesniai gelbėjime.
"Lietuvos Globos" selpti mūsų brolius lietuviams belaisviams iš Prusų Lietuvos."
Valdyba.

Karės žinios.

RUSIJA PLENUOJA UŽTRAUKTI DIDELĘ PASKOLĄ.
Petrogradas. — Spalio 24 d. tapo išleistas caro įsakymas, įgaliojantis Rusijos finansų ministerį užtraukti užsieniuose paskolą, siekiančią \$2,750,000,000.
Finansų ministeris Barknurodė vienam spaudos atstovui, kad visa izdo sistema busią reformuota ir paremta mokesčiais nuo pelno, ką jau užtvirtino Duma ir Valstybės Taryba.

Visa verpimo ir audimo pramonė bus apdėta mokesčiais, kas atneš izdui kas metą \$75,000,000.
Yra taipgi plenuojama įvesti arbatos, cukraus ir degtukų monopolius.

RUSAI NETRUKUS IŠKELIAUS Į SERBIJĄ.

Londonas. — Francuzų laikraštis Petit Parisien rašo, kad rusai galutinai jau prisirengė ir netrukus galės keliauti į tuos Serbijos punktus, kur labiausiai yra reikalinga pagalba. Busią išsiūsta Serbijon stiprios rusų kariuomenės įjegos.

VOKIETIJA PADUOSIANTI TAIKOS SĄLYGAS.

Londonas, spalio 26 d. — Atėjęs čia pranešimas skelbia, kad buvusis Vokietijos kanclieris, princas von Buelow, netrukus pranės prezidentui Wilsonui ir Ispanijos karaliui Alfonsui tas sąlygas, kokiomis Vokietija sutiktų taikytis.

GALI VALGYTI MĖSĄ TIK PER PENKIAS DIENAS.

Londonas. — Reuterio kompanijos korespondentas Amsterdame praneša, jog, sulig gautų iš Berlio žinių, vokiečių federalinė taryba uždraudusi valgyti mėšiškus valgius kas savaitę per dvi dieni.

TIK KELETĄ JUREIVIŲ TEISGELBĖJO.

Berlinas. — Čia gauta žinių, jog su vokiečių kreiseriu "Prinz Adalbert", kurį anglų povandeninis laivas paskandino Baltiko jureje (ties Liepojom), žuvo beveik visi jureiviai. Ant to vokiečių kreiserio buvo išviso 557 vyrai, bet tik keletą iš jų pasisekė išgelbėti.

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

ATHENAI, spalio 27 d. — Serbai atsiėmė atgal Vele. Anglų kariuomenė pradėjo veržtis į Bulgariją. Francuzai kasa tranšejas gynomui Nišo gelžkelio.

BERLINAS, spalio 27 d. — Austro-vokiečiai ir bulgarai stumia serbus atgal į šiaurius. Bulgarai beveik jau susisiekią su austro-vokiečiais.

PARYŽIUS, spalio 27 d. — Francuzai sulaukė vokiečių kontraatakas į šiaurius nuo Le Mesnil ir užėmė jų tranšeją į šiaurius nuo Massige, Champagne.

RYMAS, spalio 27 d. — Italai užėmė tris kaimus Ledro klonyj, Tyroliuje.

LONDONAS, spalio 27 d. — Netoli Doiran užpulta ant Grekijos parubežinės sargybos, bet užpuolikai tapo atmušti su nuostoliais.

PETROGRADAS, spalio 27 d. — Rusai laimėjo į vakarus nuo upės Stry, kur paimta belaisvių ir kulkosvaizdžių.

Laisvoji tribuna

Siame skyriuje kiekvienas skaitytojas gali liuosai išreikšti savo nuomones apie įvairius visuomenės ir gyvenimo klausimus, nors redakcija su tomis nuomonėmis ir nesutiktų.

DELKO IŠKILA SUVEDZIOJIMAI.

P. Skruzde tame pačiame straipsnyje, į kurį jau "Atėityje" Nr. 45 turėjau progą atsakyti, pajudino kitą klausimą, tai suvedžiojimai.

Suvedžiojimai atsitinka, kuomet vienas žmogus kitą kame nors apvilia, t. y. ar prižadėto žodžio neįpildo, ar pagyrais galvelę apskūęs apšvedė mergelę, ar prižadėjo ką nors, bet neįpildė, ir t. t. Kitur, ir labai dažnai, suvedžiojimus vadina tiesiog apgavimu. (Suvedžiojimaiš kaipur vadina tokius apvylimus, kurie nepadaro medžiaginės skriaudos apviltajam). Beto vadina suvedžiota tą mergelę, kurią nuskraudęs paliko bernelis, arba tą bernuką, kurį nuskraudė mergelė. P. Skruzde tūbrut turi omenyje pasakutiniu du suvedžiojimo pavizdžiu. Taigi aš tik apie juos toliau ir kalbėsiu.

"Suvedžiojimuose" galima atrasti ne vien nedorumą. Kadangi nepasirodyti tik vien "filazofuoti" mokančiu, aš einu prie nuogo gyvenimo ir iš jo pavizdžius gysmiu.

Toki suvedžiojimai, kurie padarė skriaudą ar tai mergelę, ar berneliui, ar kam kitam jau, mano nuomone, permaža vadinti suvedžiojimu, tai yra skriauda ir apgavimas, išnaudojimas ir t. t.

Bet mums aišku, kad p. Skruzde turi mintyje dvepopą suvedžiojimą, kuris gali būti su skriauda ir be skriaudos, t. y. 1) apšvedusių moterų ar vyrų "suvedžiojimas," kuris veda prie atsiskyrimų ir 2) neapsivedusių.

Pirmas. Apie šį "suvedžiojimą" aš pereitą kartą pasakiau, kad kas kaltas, tai sunku pasakyti. Reiktų pirma visą tą žmogaus, ar kelio, gyvenimą išnirinti, tai paskui būtų galima tik apie tos šeimynos vieno ar antro asmenio kaltumą spręsti. Kad šis klatsimas mums paliktų aiškesniu, mes paimsimė kelis pavizdžius iš gyvenimo.

1) Moterė apvylė vyrą. Kas kaltas? Moterė lig apšvedimo buvo dora mergina. Pasipainiojo raudonas, sveikas ir, žodžiu, gražus Petras. Pasimatė du, tris kartus, pajukavo (o gal dar ir alus buvo) na ir sako tėvui (Amerikoje tokis budas tarpe lietuvių dar yra) per kitą žmogų (piršlį), leisk už Petro savo Onelę. Mergina jau sužino nuo tėvo apie pasiulytą "propoziciją". Ne-reik abejoti, kad tėvas su pirmišiu susitakė ir Petras jam patiko. Onai-gi-Petras, kaip nesudyti barsčiai, nepatinka, nors išrodo gražus, raudonas, stiprus... Dar abejojta. Bet tėvas (kuris, gali-

ma sakyti, buvo papirktas alumi ar degtine) įkalba merginai: "Žinai, čia Amerika. (Kiek taip sako!) Čia reikia sveiko žmogaus, tvirta, kad galėtū ilgai dirbti. Su Petru apšvedus nematysi bėdos: darbą turį gerą, jau boseliu skaitosi, uždirba daug, na, o vyras sveikas, tvirtas, kaip ridikas, nors vežk į S. Francisko ant parodos." Ir mano mergina, kad tėvas turi tiesą. Čia Amerika, pramonijos šalis. Pragyvenimą galima turėti tik iš fabriko. Beto jis taip bauriai neišrodo. "Tekėsiu už Petro, tetuti."

Vestuvės. Laike vestuvių daug bernelių, daug mergyčių. Vienas už kitą gražesni, vienas už kitą lipšnesni? Ir štai tarpe jų atsirado Petro pulke Vincelis, kuriam lemta buvo visą jų gyvenimą suardyti. Vincelis tuoj metėsi Onai į akis ir gražumu ir apšėjimu ir bude... Ir mano Onelė, kodėl tu Vinceli anksčiau nepribuvai, tai šis liurbis manęs nebutų gavęs. Pažiūrėjo į Vincelį — užkai-to, akutės nusviro žemyn. Vincelis nieko blogo nemane. Eina jaunąją pasveikinti. Susiduria — neblogo-gi ta Onelė. Ir akis gražios ir taip stamantri, ji ne Petru buvo skirta. Pradedta kalbėti; įskalba gana toli ir čia patirė iš visa ko, kad ištikro ne Petro ji, bet tik, kad jis pavėlino, tai todėl ano.

Užtenka tęsti šitą pavizdį. Jis begalinis. Skaitytojas gali suprasti, kad jau širdis Onelės nerami. Petru ji šalta. Jis tą patėmija ir įtaria Onelė. Dar kas liežuviu paplakė ir prasidėjo audra. Išėjimas — persiskyrė, o ne, tai gyveno-kankinosi.

2) Mergina išteka už turtingo vyro.

Mariutė — graži, dora mergaitė. Pradedta pas jos tėvą piršliai vaikštinėti, tai automobiliais važinėti. Juozas per savo dėdę pradeda tėvams kugždėti, kad jam nusikurtų Marelę. Dėdė vaišino tėvus, Juozas irgi jų norams pataikavo ir merginą mašino savo turtu (turėjo namą ir laikė saliuoną). Marytė mylėjo Kazį ir jau nekarta kalbėjo, kad juodu apšives. Bet Kazys buvo prastas darbininkas ir neturėjo jokių turtų. Tėvas jai nurodė, kad Juozą — turtin-gą, kurio Marė nemylėjo. Juozas žinojo, kad Kazys su-eina su Mariute ir pradėjo galvoti, kaip nors nuo jo paveržus. Jis ir sumano tėvą su motina pagalbon pajungti. Eina tėvas iš darbo Juozas patinka ir nuplovimui dulkių suteikia, eina į darbą — rytinę duoda ir vis dykai. Gerai seniokui tokį žentą turėti, gerai motinai, nes jei tik pasisuks prie krautuvės, tuoj tai priekaišti, tai skrybėlė, tai kitką nupirks. Džiaugėsi seneliai turėdami tokį žentą. O kas iš Kazio — plikas, kaip tilvikas. Ir verčia varu Marelę už Juozą. "Čia tai vyras, turi turtą ir tu busi pone, visi guodos. Už jo galvos tavo plaukų vėjas nenešios — ot tai užvejėlė." Antgalo ir se-

niokams juk bus geriau: "Aš su motina senatvės susilaukė jau turėsi kur pri-siglaust, nerūpės, kad išmes-ti ant gatvės busim. Eik už Juozą, jeigu nori sau laimės ir tėvams patarnauti."

O mergina mato, kad Kazys kur-kas puikesnis už Juozą. Vyras — bijunas. Bet plikas, o Juozas namų turi, "biznį". "Vienok aš jo nemyliu," skundžiasi kaimynei, vedusiai.

— Et, Mariuk, aš kaip vedžiau ir nemylėjau, o kaip pagyvenau, tai geresnio nereik. Ir tau taip bus.

— Bet kaimynėle, aš Kazį myliu.

— Kazį? Et ta meilė, tai rukai — vakare nusileidžia, o rytą iškila. Ir tai kol proto neturi, tai myli, sympati-jos ten kokios. Pagaliaus Kazį galėsi matyti, juk tavo vyras bus prie darbo. Bet užteks to... Vienok žinok, kad gerai gyvensi ir jis tave myli, o tavo jam meilė nereikalinga — tik tu jam reikalin-ga. Žiurėk p. Žiurienė ar negyvena, o dar kaip, viso pilna ir iš dešinės ir iš kairės jai krinta į glebį.

— Gerai sakai, juk už Juozą geresnis gyvenimas, reikia už jo tekėti.

Ir išteka. Vyras papirk-damas tėvus, pašalinę moterę — kaimynę atplėšė mergelę nuo Kazio. Kuomet pas jį šeimynoje kilis vaidai, jis rėks ant jos, nedorėle vadins. Žinoma, Marelė kalta savo nepastovume, pasidavi-me suvedžioti. Bet kartais ir stipri, o tėvų ašaroms pasiliejęs turi nusileisti, tik žinoma, nesakyčiau, kad lig-to, jog eiti už nemylimo vyro.

Bet didžiama sublizgėjęs auginsini žiedui iš turtuolio rankų, meta numylėtus daug lengviau, negu Marelė. O jūs norit, kad paskui neatsitiktų po tokių apšvedimų suvedžiojimų. Jus paskui vadinsite nedoru tą suvedžiojimą? Aš tik paklausčiau, o kaip pavadinti tokį apšvedimą? Doru ar nedoru?

Bet einame toliau. Vėla prie gyvenimo spauskimės. Bet trumpinu.

Jums gal teko ne vieną kartą girdėti pasakojant, su kokių tikslu apšvedė. Bet grynai gamtiškų patraukimū jį turėjote girdėti: 1) Kad Juzė vedė Petrą delto, kad nusijodo dirbti fabrike, o tuom laiku nepasitaikė kitas, geresnis. Petras vedė Juzę, tik tam, kad palikti taupesniu ir namie vakarus praleisti. 2) Kad Vincas vedė Kastę delto, jog ji tufėjo sutaupius kelis šimtus, kuriuos jam rupėjo iš jos iš-gauti ir sunaudoti savo reik-kalams. 3) Juzė paskubino vestuves, kad artinosi kritiškias momentas ir ejo už to, kokis papuolė, kad pasislė-pus ir t. t. ir t. t. Kitą tėvų turtas traukia. Ir kiek, apskritai, iš bauriausios prievartos apšvedimų ištinka.

Jums teko girdėti, kad į "šliubą" rengianties važiuot jaunavedė pabėgo, nusižudė ir t. t. Kas tame kaltas? Vy-ras, kuris prievarta apšvedė-

ti norėjo, o gyvenimą spēka tvarkyti, moterį prie savęs "šliubu" pririšti. Moteris prievarta retai gali priverst, o ir tai tik kaltininką. Delto vyrai, kaip jau matėte, papirkimais, tėvų tamsū-pasinaudodami ir visas tam-siasias įiegas sušaukė varo merginą prie altoriaus (civi-lių panašių susituokimų, ro-dos, negali būti). Ir išriški-tė, kaip jis manė gyventi? Ar galima po tokio šliubo skaityti "suvedžiojimą" ne-doru?

Bet pakaks. Gal apsvar-stės šituos gyvenimo nuogos faktus p. Skruzde ir kitas lygiai su juo mąstas, pagalvos ir pajieskos suvedžioji-mams priežasčių giliau gy-venime. Šituos paminė-damas maniau, 1) kad papil-dyčiau tas spragas prie savo str. N. 45 ir 2) Kad p. Skruz-dė ir kitas jam lygiai mąs-tas, nedarys išvedimus vien iš galutinio rezultato, bet pa-sistengs tam rezultatui at-rasti priežastį, kuri prie jo privedė pradžioje gyvenimo. 3) Savo draugams ir drau-gėms noriu pasitarnauti nu-rodydamas į svarbumą iš-mintingo apšvedimo ir į ne-laimę iš neišmintingo.

Bet gal jau ne vienam iš-rodo, jog aš vienpusiškas ir moteris užtariu. Ne. Aš ne-manau kaltininką užtarti, bet nekaltai neutistus noriu teisinti. Pačio gyvenimo faktai tuom laiku verčia ma-ne stoti moterų pusėn, bet ateis ir joms eilė. Ji čia-pat.

Is mano rašinio išrodo, kad vyrai — moterų ver-gėjai, (atbulai negu p. Skruzde, nors neaiškiai, ma-nė). Moters vyrų patraukti-suvedžioti neįstengia arba nesistengia. Kas taip ma-nytų, tai labai suklystų.

Moterų visos pastangos (ne visų) tam dedamos, kad atkreipus į save vyrų atidą. Jų šlebės tam ruošiamos, kad ir kilputėms, vodegai-tėms, be apikaklių, giedru-tės, kad jose užsikabintų tas nelaimingas "vabalėlis-vyras". Ir vyrai lengvai pa-gaunami, tais jų "magiškaisiais šposeliais." Tokios moterėlės, pasigavusios tik tuo būdu vyrą, jau yra pa-čios kaltos. Jos negali no-rėti, kad apšvedus gali būti geras gyvenimas, kuomet vyras patirė, kad jis buvo pudrų ir kitų tualeto šme-relių apgautas ir t. t. Ap-gavimas, apskritai, ardo to-lymesnį gyvenimą.

Bet, žinote, kad išmintin-gos moteris ir vyrai, tokį "vyrą" pavadins neišmanė-liu, tiesiog kvailiu. Ir šitą pavadinimą reikia pripažinti, ar norit ar nenorit, teisin-gu. Jeigu jis būtų turėjęs akis, tai but pamatęs, kad jos veidas "lekiuotas," kad būtų turėjęs proto, tai būtų supratus, kad ne viskas gra-žu, kas blizga ir kad ne vis-kas mylima, kas akims mie-la. Tokis žmogus jausmais gyveno...

Vėla yra moteris, (man teko girdėti tarpe lietuvių), ką vyrą stengiasi tiesiog bauriu būdu pagauti. Tai yra menkos doros moters, suaugę, dažniausia tinginės.

kurios mato apšvedime sa-vo gyvenimo pakakinimą. Jos pasikviečia talkon savo gaspadines ir atėjus už-kviestam vyrui, žinoma esant svaigali, jau įsakar-ščiavus, šeimynikai aplėi-džia kambarį ir palieka du vienu, o potam suareštuoja. (Man teko tikrą atsitikimą girdėt apipasakojant). Vė-liau arba susituokia, o jei ne — tai vyras turi apmokėti. Vienas panašus atsitikimas buvo Chicagoje metai su vir-šum atgal ir vyras dabar ka-lėjime sėdi.

Ką gero tikėtis apšive-dus tokiems žmonėms. Juk jų gyvenimas, mano išmany-mu, turi būti pekla. Dar bu-tų galima tą litanią faktų iš gyvenimo tęsti, bet nema-tau reikalo. Tegul kiekvie-nas pats jų pajiesko, o atra-s. Reikalingus vietoje prie ma-no išstatytų faktų komenta-rus taip-pat pats gali pasi-gaminti.

Antras. Tai suvedžioji-mai tarpe nevedusių. Štai pavizdis. Vaikinas išimylė-jo į merginą. Juodu drau-gauja, kalbasi, vienas antrą stengiasi giliau pažinti. Pa-sipažino. Ir štai vieton, kad jau apšvesti, juodu atsiski-ria. Vienas kuris iš jų atsi-sako. Žinoma, antras siel-vartauja. Ir yra ko. Bet štai kliutis atsisakančiam.

Jis ar ji bedraugaudamas pažino giliau savo "draugą," ir atrado, kad jis paviršuti-nai gražus ir geras, bet siela tamsi (taip jai ir jam iš-rodo). Patirė jo budą — ne-kokis. Patiria, kad pasielgi-mai neperpuikęs. Ot meilė pradeda aušti ir, antgalo, kokis "netaktiškas" pasiel-gimas vieno ar antro galuti-nai ataušina.

Sitas "suvedžiojimas" yra doras. Žinoma, būtų geriau, kad be jo galima būtų apsei-ti, bet jeigu jis atsitinka, tai irgi blogu skaityti negalima. Aš girdėjau tokį suvedžioji-mą skaitant blogu.

Taigi jo gerumą reikia apginti.

Šis suvedžiojimas yra iš-vingimu vėlesnio persisky-rimo. Antra, gal šis drau-gavimas gali būti iš šono verčiamas tėvų ar keno kito.

Mergina ar vyras velka to-lyn ir štai progai atsitikus ji (jis) turi progą pertikrinti savo prispaudėjus, kad nėra taip, kaip jie mano, kad ji teisi jį atstumdama. Ant-galo, jau kaip sakyta, arčiau pagyvenus patriama, kad ilgas gyvenimas su tuo žmo-gum nebus galimas ir pati (ar pats) tikrai įsitikrina savo patirimu.

Jeigu taip visi savo drau-gus išbandytų, tai aš tikras esu, kad persiskyrimų mažai atsitiktų ir tai tik tenai, kur žmonės psichologiškai labai nenusistovėję.

Toki suvedžiojimai (dar neapsivedus, be blogų pasek-mių) neišvengiami ir todėl, kad mes iškarto negalime pažinti žmogaus išvidiniai ir išlaukintiniai. Iš pirmo matymo gali žmogus pada-ryti gerą įspūdį, sužadinti simpatijos jausmus ir tokii būdu, prie tam tikrų aplin-kybių, net kilti prie jo meilė

Bet susipažinus arčiau gali jis visai kitokis būti. Ar-gi tuomet kilus antipatijos jau-smams ir jiems užviešpata-vus, ir kol ne vėlu, ne laikas išvengti vėlesnių nemalonu-mų? Man, rodoši, tai pato-giausias laikas.

Tiek apie antrąją rušį su-vedžiojimų. Bet jeigu suve-džiojimai su skriauda, jau reikia įieškoti teisybės, ten kur ji galima rasti.

Baigdamas turiu pasaky-ti, kad išvengus persiskyr-i-mų reikia ne vien žemiems, jausmams atsiduoti, bet augštesniems ir proto pagal-bą priimti, akis plačiau at-verti. Beto, reikalinga kitą prievartą nesistengt pa-vergt, bet duoti jam liuosai pasakyti, taip ar ne, nesis-tengt nuo kito atplėst išim-y-lėjusią į jį merginą ar vaik-ną, bet gražiu būdu draugėn susieiti ne tiek išnaudojimo tikslu, kiek širdies balso klausant. Suvedžiojimai tarp neapsivedusių del mus neturi svarbos, jeigu jie bu-vo dori.

Jonukas.

LIETUVYS
Artistas fotografas.

Jonas Andriūšis
 453 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh
 (Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St.
 So. Boston, Mass.
 Telephone South Boston 502

DR. ST. ANDRZEJEWSKI

Vienatinis Lenkiškas
DANTŲ DOKTARAS.

Užtaisau pasigadinusius dan-tis ir dedu naujus. Laiką gvan-tuojau. Traukiu dantis be jokio skausmo.

238 Harrison ave., Boston, Mass.

Rusų Daktaras Cambridge'ioi
DR. N. A. GLEBOW

(Daktaro mokslą įgijo Berline, Vienoje ir kituose žymiausiose Europos Universitetuose.)

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 11 val. rytė, nuo 6 iki 6 ir nuo 8 iki 9 val. vėnre. Medidionai: nuo 10 iki 12 val. dieng. Adresas: 884 Main St., Cambridge, Mass. Telephone: Cambridge 4806-M

Pirmas Lietuviškas Salinas
P. Chaplik ir Ko.

Užlaikom geriausius gerimus. Visados greitas ir mandagus patarnavimas. ALUS visados šviežias ir skanus. Viškas košvariausiai. Adresas: 117-121 A St., So. Boston.

Geriami adresy buti...
 "Atėiti"
 "Pa"
 Kiek koda ties" tai di
 Kas pr nauju ledu, t GRAF/
 Vis
 Šitas sios ir davan Kurie m
 366
 KAI
 isopo

„Ateities“ skaitytojų domai.

Gerbiamieji: — Mainydami adresus turite paduoti senąjį ir naująjį adresus. To neįvykdę, mes negalime permaišyti Jūsų adreso. Taipgi mair...

„Pasaulis“

Užmonės bepartvyiškas laikraštis išleina kas ketvergą, 4 puslapių didelio formato. „Pasaulis“ kainuoja j metus \$1.00, j pusę — 65c. „Pasaulis“...

KENTRAITIS PUB. CO., 148-450 Leonard St., N. W. GRAND RAPIDS, MICH.

Draugijų Reikalai.

Lietuvių Ukešų Draugystės Administracija, So. Boston, Mass. K. Jurgelionas — prezidentas, 377 Broadway, 20 Winfield St., J. Galinis — vice-prez., 20 Winfield St., J. S. Palionis — prot. rašt., 138 Silver St., A. Latvinskis — fin. rašt., 252 Bowen St., M. Mockapetris — išdinkinas, 279 Bolton St., K. Plioplis — maršalka, 264 D Street.

Liet. Jaun. Mokslo ir Dailės Mylėtojų Draugijos Administracija, Cambridge, Mass.

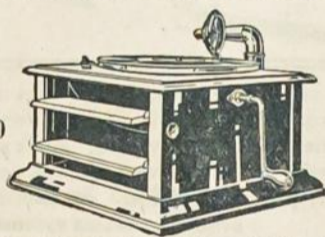
A. Vaisiškis — prezidentas, 63 Portland St., A. Valašimas — vice-prez., 529 Cambridge St., F. Janulevičius — prot. rašt., 118 Webster Ave., J. Mitrikevičia — fin. rašt., 40 8th St., V. Kirsliūtė — išd., 78 Willow St., A. Stukaitė — knygynikė, 78 Willow St.

S. L. Šv. Kazimiero Draugijos Administracija, So. Boston, Mass. Jurgis Pečelingsis — pirm., 209 I Street, A. S. Komičius — vice-pirm., 288 E Street, S. Mockus — prot. rašt., 132 Bowen St., M. Mockapetris — fin. rašt., 279 Bolton St., V. Račkauskas — išdin., 168 Bolton St., Maršalkos: J. Zardiackas, 180 Bolton St., Juoz. Mačiulaitis, 125 Bowen St.

NEPAPRASTOS DOVANOS!

Kiekvienam laikraščiu labai svarbu turėti kodaugiausia skaitytojų, todėl šiuomi „Ateities“ Administracija pasiulo šitą nepaprastai didelę dovaną „Ateities“ skaitytojams už prikalbinimą naujų skaitytojų.

Kas prisius „Ateičiai“ 12 naujų skaitytojų iki Kaledu, tas gaus šita puikų GRAFAFONA vertes \$17.50

Visai Dykai!

Šitas Grafafonos yra Columbia Kompanijos naujausios mados ir reguliariška jo kaina yra \$17.50. Šitos dovanos yra duodamos tik „Ateities“ skaitytojams. Kurie naudositės šiomis dovanomis, tai malonėkite mums pranešti neveliaus 1 d. Lapkričio š. m.

ATEITIS PUBLISHING CO.,

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS AISOPO PASAKOS

GALIMA GAUTI „JAUNOSIOS LIETUVOS“ KNYGYNĖ „Aisopo Pasakos“ tai vieninteliis veikalas lietuvių kalboje. Svarbu ir naudinga kiekvienam įgyti „Aisopo Pasakos“ tai vieninteliis veikalas lietuvių kalboje. Knyga gausiai iliustruota paveikslais. „Aisopo Pasakos“ surinko ir lietuvių kalbą išvertė KAROLIS VAIRAS. Kaina be apdarų \$1.25, su apdarais \$1.50. Perkūpūsimas ir agentams duodame gerą nuolaidą. Reikalaukite „Jaunosios Lietuvos“ knygyno katalogo.

„JAUNOJI LIETUVA“ 4611 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Aisopo Pasakos parsiduoda ir „Ateit.“ knygyne.

Telsingiausia ir geriausia lietuviška

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, apie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienintelinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut perlaiskus, o aš prisisiūsiu per pašais.

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kampas C Street, SOUTH BOSTON, MASS. Telephone South Boston 21014 ir 21013

PAMĖGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį „LIETUVA“

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, eina 24-tus metus. „LIETUVA“ yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina Už visą metų tik \$2.00 Už pusę metų tik \$1.00 Vieną numerį gausite uždėk, jei pareikalausit, adresuodami: „LIETUVA“ 3252 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

A. T. Liutkevičius, (Smith)

Visur reikalaukit lietuviškos išdirtų cigaru, kurių vardai yra sekanti: 1-40-8 10c cigara ir Smith's Special 5c cigara. Adresas: 255 SHREWSBURY ST., Worcester, Mass.

LIETUVIŠKAS Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavalauskas 315 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

Lietuviai Kriaučiai.

Visokius vyriškus drabužius siuvame ant užs kymo. Ivalome, sutaisome ir išprosiname senus. Vienintelinė Kriaučių kompanija So. Bostone, kur visame duoda gerą ir gražų darbą už prieinamą kainą. PASIUDINK PAS MUS SIUTA, O NEŠIOSI IR DŽIAGSIES. Todėl kurie norit pasisiudint gerą siuta, išvalyt arba suprosyt, kreipkitės pas mus South Boston Custom Tailoring Co. 278 Broadway, South Boston, Mass.

Pirmutine Lietuvio Didžiausia Krautuve Amerikoj

Kurioj galima gauti:

Deimantu, laikrodžių Waltham ir Elgin, šliubiniu žiedu, siutu ir overkotu; viską duodam ant bargo—lengvu išmokėsčiu. Užlaikom keliaujančius agentus, kurie paimą orderius ir pristato in namus.

Už 25c. krasos ženklelių siunčiame mūsų krautuvės didelį naują katalogą lietuviškoj kalboj. Mūsų agentai: J. M. Nevetskis, S. Čepas, J. Aunonis, J. Visockis, M. Liutkus, T. Vitkauskas ir J. Šidlauskas. Pataisom visokius laikrodžius. Darom ant ordelio siutus ir overkotas. Visi mūsų tavorai garantuojami. Krautuve adara iki 9 valandu vakare.

J. P. TUINILA, 822 Washington St., Boston, Mass.

„JAUNOJI LIETUVA“

„Jaunoji Lietuva“ yra artimiausiose santykiuose su „L. Žiniomis“, „L. Ukininku“, „Mokykla“ bei „Aušrine“ ir šių laikraščių bendradarbiai didžiumoje yra drauge ir „Jaunosios Lietuvos“ bendradarbiais.

„Jaunojoje Lietuvoje“ kiekviename numeryje spausdinama rinktinės daliosios literatūros veikalų (eilių, apsakymėlių ir kt.), taipgi raštų ir straipsnių, kame gvildinama įvairūs mokslo ir visuomenės gyvenimo klausimai. I. Mokslas ir pažanga. II. Ruožai iš politikos ir visuomenės gyvenimo. III. Spaudos ir gyvenimo atbalsiai. IV. Literatūros apžvalga. V. Jaunimo Balsai.

Kaina metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Atsiuntusiems 25c. krasos ženkleliais (stampomis) ar kt. tuojau išsiunčiame Vieną numerį pasižiūrėti. Meldžiame užsakyti tuojau.

„Jaunoji Lietuva“ 2257 W. 23-rd Place, Chicago, Ill.

„Jaunąją Lietuvą“ galima gauti pavienį numerį ir užsiprenumeruoti „Ateityje“

Eikitė visi pas lietuvi, kuris užlaiko

Bučernę ir Grosernę

Mėsa visados šviežiai ir švariai užlaikoma. Ordorius pristatom į namus, į visas dalis miesto.

A. P. NAUJOKAITIS, 276 Athens St., So. Boston.

GERIAUSIAS GRABORIUS. Adomas A. Overka.

Neužmirškite, kad aš važinėju ir kitus miestus ir nerokuoju už tai brangiau. Jeigu Jūsų draugai siųstų pas svetimtaučius ir pas kitą, tai neklausykite, o šaukitės pas mane. Aš rokuoju už palaidojimą: didelių \$75, mažų \$25. Parduodu kvietkas ir paminklus. 883 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.

Branch ofisas: M. OVERKA, 372 Second St., kamp. F St., So. Boston, Mass. Tel. Cambr. 1025

Seniausia Agentura

Kas norite turėti farmą, namą arba lotus, tai ateikite pas mane, o gausite pigiau kaip kitur. Prie to atlieku visokius graboriškus darbus su draugiškais patarnavimais ir suteikiu rodas už dyka.

P. J. GRIGAS, 104 Ames St., Montello, Mass. TEL. 2254-J.

GERA PROGA!

Gramatika angliškios kalbos mokytojas be mokytojo (apdaryta).....\$1.00. Vaikų draugas arba kaip mokytojas skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c. Naujas būdas mokyti rašyti be mokytojo.....10c. Aritmetika mokinimuisi rokundų su paveikslais (apdaryta).....35c.

Viso \$1.60. Kas atsius iškirpęs šitą apgarsinimą iš „Ateities“ ir \$1.00 per money order, tai gaus visas keturias knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS Box 62 New York, City.

Tel. So. Boston 212

Turintis lietuvišką vertėją

Advokatas

James M. Keyes, 350 West Broadway SO. BOSTON, MASS.

GERIAUSIAS GRABORIUS St. Baracevicz.

Nepamirškite, kad aš važiuoju ir kitus miestus ir nei kiek brangiau už tai neimu. Draugai! Jeigu svetimtaučiai arba jūsų draugai siųstų jus pas kitą, tai neklausykite jų, o šaukitės pas mane. Aš rokuoju už palaidojimą didelių \$45 dol., mažų \$15. Taipgi aš parduodu kvietkas ir paminklus. Mano ofisas: 258 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 839-J.

PROMPTNESS

John J. Donovan & Co. 283-285 D St., Kamp. Third St., South Boston, Mass Telephone So. Boston 21060.

SPARKLING ALE

(BLUE LABEL ELIUS)

geriausiai tinkamas gerti lietuviams, kurį galima gauti bačkomis ir buteliais pas visus pardavėjus. Lageris rudoose buteliuose. Užlaikyk gera alu gerai. Kainuos tau mažiau nei 5c. bonka imant visa keisa.

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS

VISUOMENES,

Literatūros ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis „KATALIKAS“ paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomių straipsnių. Dienraštis „KATALIKAS“ eina tautikai - kritikoniškoje dvasioje. DIENRAŠČIO KAINA: Metams \$5.00. Pusei metų 3.00. Trims mėnesiams 1.75. Dviems mėnesiams 1.25. Europoje metams 7.00. Praneškite savo adresą, o gausite pasižiūrėti vieną numerį veitui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuvė REIKALAUKITE KATALOGO Rašydami liškus ir siųsdami pinigus visados adresuokite šitaip: TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street CHICAGO, ILL., U. S. A.

Vietos žinios.

Vilniaus seimo paminėjimas. Lapkričio 21 d. žinoma vietos muzikos ir dramos draugija "Gabija", vadovaujama gerb. komp. M. Petrausko, rengiasi paminėti 10-metines Vilniaus seimo sukaktuves. Paminėjimo programos, kiek mums teko girdėti, bus platus ir įdomus. Savu laiku manome galėsia ir viena-kita to programo smulkmeną savo skaitytojų žiniai paskelbti, todėl tuo tarpu pasitenkiname tik trumpu pranešimu.

"Gudri Našlė." Praeitais savaitės pėnyčio vakare, Lietuvos svetainėje, vietos draugija "Gabija" surengė pirmą pasilinksminimo vakarą, kurio programos susidėjo iš vaidinimo sceniško veikalo ir šokių.

Tapo suvaidinta Aleksandro Fromo (Gužučio) dviejų veiksmų komedija "Gudri Našlė." Veikale yra rimtų ir gana ilgų moralų, kurie komedijai nereikalingi, ir todėl vaidintojus stato į keblų padėjimą. Bet yra nemažai ir sveiko humoro, kuriuo žiūrėtojai yra patenkinti.

Reikia pasakyti, kad gabijiečiai labai gerai suvaidino šį veikala. Pamenu, kad trys metai tam atgal man teko matyti scenoje šis pats veikalas ir ne tik man, bet ir visiems žiūrėtojams jis nepatiko; buvo visai neįdomus. Gabijiečiams-gi vaidinant tuojau patėmiji didelį skirtumą. Tas-gi skirtumas parodo didesnį gabijiečių gabumą, didesnį išsilavinimą. Veikiantieji asmenys, kiekvienas savo rolei buvo tinkamai parinktas. Vaidina šie: Kotrina Menčienė, nejauna našlė — A. Kuzmauskutė. Tai buvo apsuksinė našlė. Jai visados sekasi gerai vaidinti. Antanas Bitė, jaunas siuvėjas — J. Šilinis. Labai daug yra vilties iš jo ypatos sulaukti labai gero vaidintojo. Bet matant antru kartą tą patį netinkamą pasikartojimą — savotišką kalbos tarmę, pasidrašinu padaryti šitą pastabėlę. Butinai reikia stengties taip tarti sakinius, kaip kiti lietuviai taria. Jeigu žodyje girdis balsė "o", tad ir reikia tarti "o", bet ne "a"; pvz. žodis, o ne žadis.

Barsukov, rusas, valščiaus mokyklos mokytojas, kalbas per nosį — A. Čebatorius. Nors ir visados geras vaidintojas, bet šį kartą žymi pažanga. Vaidino labai gerai. Juozas Miliauskis, galvijų daktaras — P. Apšiega. Tai tas pats, kurį mes matydavom vaidinant tik trumpas roles ir negalėdovome jame įžiūrėti netik nieko ypatingo, bet ir to, kas yra reikalinga. Šį kartą pasirodė ir gabumai ir apsipazinimas su scena ir mimikos ir gestikuliacijos, visko maždaug yra. Yra ir trukumai, kuriuos tolimesnis besilavinimas papildys. Ypač reikia garsesnės ir aiškesnės iškalbos. Karušė, Menčienės tarnaitė — P. Sarkiu-

tė. Pirmą kartą "Gabijos" vaidinimuose tenka patėmyt. Gabi. Komiškoms rolėms, rodos, labai tinkama. Magdė, sena merga, nuduodanti burtininkę — O. Jakimavičiūtė. Labai buvo tinkama tai rolei. Tai tipiška "ragana". Rainis — K. Vasiliauskas ir Pelutis — P. Bolis. Menčienės kaimynai — ukininkai. Trumpose rolėse, tiesa, nėra kur save parodyti, bet visgi reikia ir stengties daugiau. Tai besilavinantieji vaidintojai.

Po vaidinimui iki vėlai naktį buvo šokiai. Buvo gera orkestra.

Programė pažymėta, kad 5 d. lapkričio, toj pačioj savaitinėj, "Gabija" ir vėl rengia panašų vakarą, kuriame bus vaidinta dviejų veiksmų labai juokingas farsas "Eksproprijatorius". Ir nuo to vakaro prasidės įvairūs "Gab." vakarai kiekvieną pėnyčią. Bostono ir apie linkės lietuviams, o ypač jaunimui patartina lankyti lietuviškus vakarus, savąjį lietuvišką teatrą.

K.

Naujas lietuvių biznis. Ateinančią subatą, spalio 29 d., p. P. Čeplikas atidarys sądėlį (wholesale) visokių gėrimų po No. 157 Broadway, So. Bostone. Tai pirmas lietuvis, kuris įstengia tokį biznį, lėšuojantį apie \$50,000, atidaryti. Nors prisijėjo jam ilgai kovą vesti su mūsų kaimynais — airiais, kurie darė visokias kliutis, kad tik negautų leidimo, bet visa tai nieko negelbėjo, nes p. Čeplikas, budamas užtekti nai turtingu, juos apgalėjo ir laimėjo. Aiškiai matyti, kad tarpe lietuvių auga visoki bizniai.

Rep.

DIDELE DOVANA
Zira pakelio priešakys vertas 10 pinigais
Visas Kuponas vertas 10 pinigais

Visas Kuponas ir pakelio priešakys turi 10 pinigų vertę. Gali būti išmainomi į pinigais arba į vertas dovanas.

Redakcijos atsakymai.

"Keleiviui" ir kt. Ar negalėtumet savo bendradarbių paprašyti, kad jie, patys slėpdamies po slapyvardžiais, laikraštiniams nepritinkamu budu neužgauliotų kaikiurių "Ateities" bendradarbių? Manome, būtų gražiau ir sveikiau.

"Darbininkui". Argi savo polemikoj prieš "Ateitį" neturite nieko rimtesnio pasakyti, kaip kabinėtis prie redaktoriaus ir bendradarbių asmenų?

Puikūs Lietuviškas
SALIUNAS
kuriame galima gauti visados puikiausius gerimai. Užlaikome visokio Alaus, Deginės, Vynu ir Cigaru. Teipgi užlaikome puiku lietuvišką Restauraną, ant viršaus Saliuno. Širdingai kviečiame visus atsilankyti pas mus.

J. Mathus.
344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Gerai Kriaučiai.
Pasivame kogeriausiai sulig naujausios mados
Vyrams Siutus ir Overkotus.
Jeigu norite turėti geras rubus pigiai, tad atėkite pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas.

Z. BUDRECKIS,
222 Broadway, So. Boston, Mass.
— ir —
20 Ames St., Montello, Mass.

Reikalingi Vyrų

Visokiems darbams: ant farmų, geležinkelių prie paprastų darbų ir į girias.

43 U. S. Employment Office,
PORTLAND STREET,
BOSTON, MASS.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O. D.
Akių Specijalistas.

399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

JULIUS ACIUS

"Ateities" keliaujantis Agentas dabar lankosi Scranton'o apielinkėse t. y. po Luzernės ir Lakavanos pavietų miestus ir miestelius. Kur jis atsilankys, lietuviams malonės jį draugiškai sutikti ir gali pas jį užsirašyti "Ateitį" ir užmokėti jam prenumeratą. Mes už jį atsakome.

Ateitis Publishing Co.
P. S. Taipgi p. Acius yra keliaujančiu agentu ir mėnraščio "Jaunosios Lietuvos". Talima pas jį užsirašyti ir "Jaun teta" ir užsimokėti jam prenumeratą.

"Jaunosios Lietuvos" Administracija.

Lietuviška Muzikos Konservatorija
395 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Inkorporuota 1915.

Prez. ir Direk. Mikas Petrauskas
Mokslu metų pradžia Spalio 11 d. Mokinama visi klasiškej muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pianas, smuika, kometas, klarnetas ir tt. Mokslas pigus.

Namu Kontraktoriai

Budavojam naujus ir taisom senus namus. Norintieji pasibudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas

WALDO J. DAUKSHA,
Bldg. & Realty Co.
315 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605

Geriausia Agentura

Real Estate ir Insurance.
Parduodu Namus, Lotus ir Farmas. Išrendavojų kambarius. Esu Notarijušu ir Taikos sudžia. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu dykai.

M. CORAN,
366 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 21087
Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Skaitykite ir platininkite "Ateitį".

GERAS SIUVEJAS

Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabužius Vyrams ir Moterims. Žemos kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti sampelius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškų drabužių kraustuve.

PETRAS BUZEVIČIA,
53 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connections.

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Šiuomi prsneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdalu ir Čėverykų Krautuve, kurią užlaiko

S. H. HARRISON COMPANY,
662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.

Parodykit prielankuma

tikram savo tautiečiui, o aš stengsiuos jums užtai atsimokėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulj drabužius. Augščiau minėta firma suteikė man tiesą, parduoti visiems lietuviams specialiskomis kainomis kad tuomi juos užganadint. Todėl atėkite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius **HARKO SIUTUS** ir **OVERKOTUS** — ištikrųjų geriausius gatavo darbo drabužius visam Bostone, už sekančias kainas: nuo \$12.00 iki \$25.00

Juozas Zupkauskas
Išidėkite gerai adresą:

HARRISON CO.
662-672 Washington St., Boston.

Bukit Linksmi.

Didžiausia bėda tiems, kuriems skauda kojas nuo netikusių čėverykų. Jie šlubuoja, bėdavoja ir dejuoja, kad turi kornus, o vis tai priežastis blogų čėverykų. Ateik pas mane ir nusipirk gerus čėverykus, o busi linksmas visados, nes aš turiu platių čėverykų, padarytų **specijališkai** dėl lietuviškų kojų; kuriuos galima pritaikyti visiems vyrams ir moterims.

C. P. YURGELUN,
377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

\$6.25 Tiktai! Specijalis Pasiulymas = 28 Prezentai DOVANAI!

Idant musų 14 K. Gold Filled Laikrodėlius kuograičiausiai išplatinti, darome šitą Specijalį Pasiulymą. Taigi kiekvienam, kuris mums prisiųs savo tikrą adresą sykiu su šiuo apskelbimu, ir 25 centus pradoto markėmis arba kvotėr, tai mes išsiųsim jam tuojaus 14 K. Gold Filled Laikrodėlį, vyrišką arba moterišką, gvarantuotą ant 20 metų, su geriausiu to rūšies mechanizmu pasaulj, ir prie kiekvieno Laikrodėlio duosim augščiaus parodytus 28 Prezentes visai D O V A N A I kaip seka: Retežėlį se kabliuku, Žiedą, Pypkę, Branzalieta, (Miniature) Branzalieta, su Laikrodėliu, Setą Spinkų, 32 cal. (Model) Revolverį, Britvą, Armoniką, Kryžiuką, Veidrodėlį su 3 prietaisais, Peiluką, Diržą, Importuotą Atdarą (Model) Laikrodėlį, Durklą, Tabakui Skurinį Krepšelį, Nikelinę Dežutę del Degtukų, (Miniature) Budniką Laikrodėlį. Kada atneš tau į namus Laikrodėlį ir Prezentes, ir busi užganadintas, tai užsimokėsi likusius \$6.00 taipgi 30 centų už Prezentių persiuntimo lešas. Jeigu nebutum užganadintas, tai neprimk, o mes tau sugrąžinsim 25 centus pradoto. Apart to primenam, kad musų Laikrodėliai yra 14 K. Gold Filled Gvarantuoti ant 20 metų ir bėgyje ty 20 metų Laikrodėlius pataisom arba apmainom ant kitų visai D O V A N A I, prisiuntus mums 25 centus už persiuntimo lešas. Taip, kad perkant nuo mus Laikrodėlį nieko nerizikuoji. Iš Kanados reikia visus priėjus iškalno. Adresuok aiškiai taip:

UNITED COMMERCIAL COMPANY, Knickerbrocker Bldg. (Fifth Ave.) NEW YORK, N. Y. DEP. 22.